

आरबीआय २००९-१०/११

डीएनबीएस (पीडी)सीसी क्र. १५४/२८.१८.००९/२००९-१०

जुलै ०१, २००९

सर्व अवशिष्ट (रेसिडयुअरी) अ - बँकिय कंपन्यांचे अध्यक्ष/सीसीओ.

महोदय,

महापरिपत्रक - अवशिष्ट अ - बँकीय कंपन्या

आपणस माहितच आहे की, ह्या विषयावरील सर्व सूचना एकाच जागी मिळाव्यात ह्यासाठी रिझर्व बँकेने वरील विषयावर एक महापरिपत्रक दिले होते. तेच आता ३० जून २००९ पर्यंत अद्यावत करण्यात आले आहे. येथे नोंद घेण्यात यावी की, **अवशिष्ट अबँकीय कंपन्याशी** संबंधित व परिशिष्टात दिलेल्या अधिसूचनांमधील सर्व सूचना ह्या महापरिपत्रकात अद्यावत करुन एकत्रित करण्यात आल्या आहेत. हे महापरिपत्रक रिझर्व बँकेच्या (<http://www.rbi.org.in>) ह्या वेबसाईटवर ही टाकण्यात आले असून त्याची सुधारित प्रत सोबत जोडली आहे.

आपला.

(पी. कृष्णमूर्ती)

प्रभारी मुख्य महाव्यवस्थापक

परिशिष्ट

अवशिष्ट अबॅकीय कंपन्या (रिझर्व बँक) निदेश, १९८७

अनुक्रमांक.	तपशील	प्रसृत तारीख	केल्याची
१	अधिसुचना क्र. डीबीफसी.५५/डीजी (सी) ८७	१५ मे १९८७	

भारतीय रिझर्व बँक
अबॅकीय पर्यवेक्षण विभाग
केंद्रीय कार्यालय
केंद्र - १, वल्ड ट्रेड सेंटर कफ परेड
कुलाबा - मुंबई ४००००५
(जून ३०, २००९ पर्यंत सुधारित महा अधिसूचना)

अधिसूचना क्र. डीएफसी.५५/डीजी(ओ) - ८७ दि. १५ मे १९८७

भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५, जे व ४५ के ने दिलेल्या, तसेच ह्याबाबत साह्यभूत असलेल्या सर्व अधिकारांचा वापर करून, तसेच तिला लोकहितार्थ असे करणे आवश्यक वाटल्यामुळे, भारतीय रिझर्व बँक खाली दिलेले निदेश देत आहे.

भाग १ - प्रारंभिक लघु शीर्षक व ह्या निदेशांची सुरुवात

१) ह्या निदेशांना “अवशिष्ट अबॅकीय कंपन्या (रिझर्व बँक) निदेश, १९८७” असे म्हटले जाईल. त्या १५ मे १९८७ पासून अंमलात येतील आणि ह्या निदेशांची सुरुवात होण्याच्या तारखेचा कोणताहि संदर्भ ह्या तारखेशी असल्याचे समजले जाईल.

भाग २ - ह्या निदेशांची व्याप्ती

२) हे निदेश प्रत्येक अवशिष्ट अबॅकीय कंपनीला लागु होतील. म्हणजे, एक कंपनी असलेली अबॅकीय संस्था, जी कॉट्रिब्युशन्स किंवा सबस्क्रिप्शन्सच्या स्वरूपात, किंवा युनिट्स किंवा सर्टिफिकेट्स किंवा इतर संलेख ह्यांची विक्री करून किंवा अन्य प्रकाराने, कोणत्याही नावाने असलेल्या योजनेखाली किंवा व्यवस्थेखाली, एकरकमी किंवा हप्त्यांमध्ये कोणतीही ठेव स्वीकारते व जी, [नॉन बॅकिंग फायनान्शियल कंपनीज ॲक्सेप्टन्स ऑफ पब्लिक डिपॉजिट्स (रिझर्व बँक) निदेश, १९९८] मध्ये दिलेल्या व्याख्येनुसार किंवा संकीर्ण अबॅकीय कंपन्या (रिझर्व बँक) निदेश, १९७७ मध्ये दिलेल्या व्याख्येनुसार पुढीलप्रमाणे नसलेल्या अबॅकीय संस्थेला लागु होतील :

- १) इक्विपमेंट लीजिंग कंपनी
- २) हायर -परचेस फायनान्स कंपनी
- ३) हाउसिंग फायनान्स कंपनी
- ४) विमा कंपनी
- ५) गुंतवणुक कंपनी
- ६) कर्ज देणारी कंपनी
- ७) म्युच्युअल बेनेफिट फायनान्शियल कंपनी
- ८) संकीर्ण अबॅकीय कंपनी आणि

^१ अधिसूचना क्र. १४९ दि. जून २७, २००९ अन्यवे पुनरस्थापित

९) ^२[स्युच्युअल बेनेफिट कंपनी]

३) व्याख्या

ह्या निदेशात वेगळा संदर्भ नसल्यास -

अ) “ठेव” ह्या शब्दाचा अर्थ, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ आय (बीबी) मध्ये दिलेल्या अर्थासमानच असेल.

ब) “ठेवीदार” म्हणजे त्या कंपनीमध्ये ठेव ठेवणारी कोणतीही व्यक्ती

क) ह्यामध्ये वापरण्यात आलेल्या परंतु व्याख्या न केल्या गेलेल्या परंतु भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम १९३४ (१९३४ चा २) मध्ये व्याख्या केलेल्या शब्दांचा किंवा शब्दसमूहचा अर्थ ह्या अधिनियमात दिल्यानुसारच असेल. ह्यामध्ये किंवा भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) मध्ये व्याख्या व केल्या गेलेल्या, परंतु कंपनीज अधिनियम, १९५६ (१९५६ चा १) मध्ये व्याख्या केल्या गेलेल्या शब्दांचा किंवा शब्दसमूहांचा अर्थ, त्यांना कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) मध्ये दिलेल्या अर्थासमान असेल.

अवशिष्ट अबँकीय कंपन्याद्वारे ठेवींचा स्वीकार

एप्रिल २, १९९३^३ रोजी व त्यापासून, कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, अशी ठेव मिळाल्याच्या तारखेपासून ८४ महिन्यांपेक्षा ^(४) अधिक काळानंतर किंवा १२ महिन्यांपेक्षा कमी काळानंतर, मागणी केल्यावर किंवा नोटिसीने पुनरप्रदान करण्याजोगी कोणतीही ठेव स्वीकारणार नाही किंवा त्या तारखेच्या पूर्वी किंवा नंतर तिला मिळालेल्या कोणत्याही ठेवीचे, अशी ठेव किंवा नूतनीकरण, ती ठेव किंवा नूतनीकरण, अशा नूतनीकरणाच्या तारखेपासून १२ महिन्यांच्या आधी किंवा ८४^(४) महिन्यांच्या नंतर पुनरप्रदान करण्याजोगी नसल्याशिवाय करणार नाही.

स्पष्टीकरण - - जेथे ठेव हप्त्यांमध्ये दिली जाते तेथे त्या ठेवीची मुदत त्या ठेवीच्या पहिल्या हप्त्याच्या तारखेपासून गणली जाईल.

^५[४.अ कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी तिच्या ठेवीदाराकडून/वर्गणीदाराकडून, तिने चालविलेल्या कोणत्याही योजनेबाबत, प्रक्रिया किंवा देखरेख आकार किंवा कोणत्याही नावे असलेले आकार तिचा खर्च भागविण्यास घेणार नाही]

^२ अधिसूचना क्र. १४९ दि. जून २७, २००९ अन्यवे संस्थापित.

^३ अधिसूचना क्र. डीएफसी (सीओसी)-६८/ईडी(एस) ९३, एप्रिल १०, १९९३ ने प्रतिस्थापित

^४ अधिसूचना क्र. डीएफसी (सीओसी)-६८/ईडी(एस) ९३, एप्रिल १०, १९९३ ने प्रतिस्थापित

^५ अधिसूचना क्र. डीएफसी (सीओसी) ६९/ईडी(एस) १३, एप्रिल १९, १९९३ ने प्रतिस्थापित

^६[मात्र, जेथे अशा ठेवीचा वार्षिक वर्गणी खर्च रु ५००/- पेक्षा कमी नसेल तेथे, एखादी कंपनी तिच्या नूतन ठेवीदाराला/वर्गणीदाराला, पुस्तिका, अर्जाचा फॉर्म व त्या ठेवीदाराच्या खात्याबाबतच्या दिलेल्या सेवा ह्यासाठी केवळ एक वेळाच घावयाची (परत न करावयाची रु ८०/- एवढी रक्कम आकारु शकते. जेथे मिळालेल्या ठेवीची रु ८०/- ची परत न करण्याची रक्कम प्रमाणानुसार कमी करण्यात यावी ^७{दैनंदिन ठेव योजनेखाली गोळा केलेल्या ठेवीवर अशी कोणतीही रक्कम घेतली जाऊ नये}]

^८ [शाखा व ठेवी गोळा करण्यासाठी एजंटांची नेमणूक]

४.ब जानेवारी १३, २००० रोजी व त्यापासून, कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, खाली दिल्यानुसार सोडल्यास तिची शाखा/ऑफिस उघडणार नाही किंवा ठेव गोळा करण्यास एजंट नेमणार नाही.

१) एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिला भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ आयएखाली पंजीकरणाचे प्रमाणपत्र मिळाले असल्यास, पुढील अटींवर एजंट्स नेमू शकते.

अ	एनओएफ कोटींपर्यंत	रु ५०	तचे पंजीकृत कार्यालय असल्यास राज्यामध्ये. आणि
ब)	एनओएफ कोटींपेक्षा असल्यास	रु ५० अधिक	भारतात कोठेही

(२) अ) एखादी शाखा/कार्यालय उघडण्याबाबत रिझर्व बँकेला अधिसूचित करील.

ब) अशी सूचना आल्यानंतर, जनहिताचा विचार करून किंवा संबंधित अवशिष्ट अबँकीय कंपनीचे हित किंवा अन्य कोणत्याही लिखित कारणाने ते योग्य न वाटल्यास, रिझर्व बँक तो प्रस्ताव फेटाळू शकते व तसे अवशिष्ट अबँकीय कंपनीला कळवेल.

क) वरील ब खाली दिलेला प्रस्ताव फेटाळला गेल्याबाबत, अशी सूचना रिझर्व बँकेला मिळाल्याच्या ३० दिवसांच्या आत रिझर्व बँकेकडून न कळविले गेल्यास, ती अवशिष्ट अबँकीय कंपनी त्या प्रस्तावाबाबत पुढे जाऊ शकते.

^६ अधिसूचना क्र. डीएफसी (सीओसी) ८२ईडी(जेआरपी)-९६ मार्च २२, १९९६ ने प्रस्थापित

^७ अधिसूचना क्र. ११३/ईडी (जी)-९७, नोव्हेंबर ११, १९९७ ने स्थापित

^४ अधिसूचना क्र. डीएनबीएस १३६/सीजीएम (व्हीएसएनएम) - २०००, १३ जानेवारी २०००ने स्थापित
शाखा बंद करणे

४.क कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिची शाखा/कार्यालय बंद करतेवेळी, प्रायोजित बंद करण्याच्या किमान नव्वद दिवस आधी रिझर्व बँकेला तसे कळविल्याशिवाय तसेच वरीलप्रमाणे प्रायोजित बंद करण्यापूर्वी ९० दिवस आधी, संबंधित ठिकाणी असलेल्या एका स्थापित भाषेतील वृत्तपत्रात व राष्ट्रीय स्तरावरील कोणत्याही एका वृत्तपत्रात अशा उद्देशाबाबत प्रसिद्धी दिल्याशिवाय, तिची शाखा/कार्यालय बंद करणार नाही.

^५[प्रुडेंशियल मापदंडांचे अनिवार्य पालन]

४.ड कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, अधिसूचना क्र. डीएफसी. ११९/डीजी(एसपीटी) - ९८ दि. जानेवारी ३१, १९९८ मध्ये दिलेल्या, अबँकीय वित्तीय कंपन्या प्रुडेंशियल निकष (रिझर्व बँक) निदेश, १९९८ च्या सर्व आवश्यकतांचे पालन केले असल्याशिवाय ठेवी स्वीकारणार नाही किंवा त्यांचे नूतनीकरण करणार नाही.

^६[५. ११ नोव्हेंबर १९९७ रोजी व पासून, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा, त्या तारखेपासून मिळालेल्या ठेवींवर, व्याज, प्रिमियम, बोनस, किंवा अन्य लाभ अशा कोणत्याही नावाने देय असलेली रक्कम, पुढीलप्रमाणे गणन करून काढलेल्या रकमेपेक्षा कमी असणार नाही.

- १) एकरकमी किंवा मासिक किंवा अधिकतर काळाने ठेव ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल ८ टक्के (दरसाल चक्रवाढीने)
- २) दैनंदिन ठेव योजनांखाली ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल ६ टक्के (दरसाल चक्रवाढीने) मात्र, ठेवीदाराच्या विनंतीवरुन, जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, एखाद्या ठेवीचे पुनर्प्रदान, एक वर्षाचा काळ उलटल्यानंतर, परंतु त्या ठेवीची ठरलेली मुदत संपण्यापूर्वी करत असेल तेथे, त्या ठेवीबाबत देय असलेले व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा त्या ठेवीवरील अन्य लाभ ह्या स्वरूपात त्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनी देय असलेल्या व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा अन्य लाभ ह्या स्वरूपात देय असलेल्या रकमेपेक्षा एक टक्का पॉईंट कमी दराने दिली जाईल.]

^७[जुलै १, २००० रोजी किंवा पासून, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा, त्या तारखेपासून मिळालेल्या ठेवींवर, व्याज, प्रिमियम, बोनस, किंवा अन्य लाभ अशा कोणत्याही नावाने देय असलेली रक्कम, पुढीलप्रमाणे गणन करून काढलेल्या रकमेपेक्षा कमी असणार नाही.

- १) एकरकमी किंवा मासिक अथवा अधिकतर काळाने ठेव म्हणून ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल सहा टक्क्यांनी (दरसाल चक्रवाढीने)
- २) दैनंदिन ठेव योजनांखाली ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल ४ टक्क्यांनी (दरसाल चक्रवाढीने)

^८ अधिसूचना क्र. डीएनबीएस १४३/सीजीएम(व्हीएसएनएम)२००० दि. जून ३०, २००० अन्यथे स्थापित

^{१०} अधिसूचना क्र. ११३ दि. नोव्हेंबर ११, १९९७ अन्वये प्रतिस्थापित.

^{११} अधिसूचना क्र. १४३ दि. जून ३०, २००० अन्वये प्रतिस्थापित

मात्र, ठेवीदाराच्या विनंतीवरुन, जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, एखाद्या ठेवीचे पुनर्प्रदान, एक वर्षाचा काळ उलटल्यानंतर, परंतु त्या ठेवीची ठरलेली मुदत संपण्यापूर्वी करत असेल तेथे, त्या ठेवीबाबत देय असलेले व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा त्या ठेवीवरील अन्य लाभ ह्या स्वरूपात त्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनी देय असलेल्या व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा अन्य लाभ ह्या स्वरूपात देय असलेल्या रकमेपेक्षा एक टक्का पॉइंट कमी दराने दिली जाईल.]

^{१२}[एप्रिल १, २००३ रोजी किंवा पासून, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा, त्या तारखेपासून मिळालेल्या ठेवींवर, व्याज, प्रिमियम, बोनस, किंवा अन्य लाभ अशा कोणत्याही नावाने देय असलेली रक्कम, पुढीलप्रमाणे गणन करुन काढलेल्या रकमेपेक्षा कमी असणार नाही.

१) एकरकमी किंवा मासिक किंवा अधिकतर काळाने ठेव ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल ५ टक्क्यांनी (दरसाल चक्रवाढीने)

२) दैनंदिन ठेव योजनांखाली ठेवलेल्या रकमेवर दरसाल साडेतीन टक्क्यांनी (दरसाल चक्रवाढीने) मात्र, ठेवीदाराच्या विनंतीवरुन, जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, एखाद्या ठेवीचे पुनर्प्रदान, एक वर्षाचा काळ उलटल्यानंतर, परंतु त्या ठेवीची ठरलेली मुदत संपण्यापूर्वी करत असेल तेथे, त्या ठेवीबाबत देय असलेले व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा त्या ठेवीवरील अन्य लाभ ह्या स्वरूपात त्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनी देय असलेल्या व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा अन्य लाभ ह्या स्वरूपात देय असलेल्या रकमेपेक्षा एक टक्का पॉइंट कमी दराने दिली जाईल.]

ठेवींचे पुनर्चंप्रदान करण्याबाबत सर्वसाधारण तरतुदी

ठेवी परिपक्व झाल्याबाबत ठेवीदारांना पूर्वसूचना

^{१३}[५.अ ठेवीच्या परिपक्वतेच्या तारखेच्या दोन महिने आधी त्या ठेवीदारांना त्या ठेवीच्या परिपक्वतेबाबत पूर्वसूचना देणे ही, अवशिष्ट अबँकीय कंपनीची जबाबदारी असेल.

^{१४}[सार्वजनिक ठेवीच्या विलंबाने केलेल्या परताव्यासाठी व्याजप्रदान

५.आ ठेव परिपक्व झाल्यानंतर ठेवीदाराने ती ठेव व्याजासह परत मागितल्यावर त्या आरएनबीसीने तसेन केल्यास त्या कंपनीला त्या ठेवीवर पुढील प्रकारे व्याज द्यावे लागेल:-

१) परिपक्वतेच्या तारखेच्या दोन महिने आधी त्या कंपनीने ठेवीदाराला त्या परिपक्वतेबाबत कळविले असेल व तिच्याजवळ त्याबाबतचा पुरेसा पुरावा उपलब्ध असेल. (म्हणजे ठेवीदाराने दिलेली पोच) परंतु त्या ठेवीदाराने तरीही आपला सादर केला नसेल तर, त्या कंपनीने त्या ठेवीदाराला परिपक्वतेच्या तारखेस देय (ड्यु) असलेली रक्कम व त्यासह, परिपक्वतेच्या तारखेपासून प्रदान करावयाच्या तारखेपर्यंतचे व्याज, त्या ठेवीसाठी असलेल्या व्याजासह द्यावे.

२) परिपक्वतेच्या तारखेच्या दोन महिने आधी कंपनीने ठेवीदाराला कळविले नसल्यास, जेव्हा तो ठेवीदार हक्क सांगण्यास येईल त्या वेळी त्या कंपनीने परिपक्वतेच्या वेळी देय असलेली रक्कम व परिपक्वतेच्या तारखेपासून प्रदान करावयाच्या तारखेपर्यंतचे व्याज, त्या ठेवीवर लागु असलेल्या व्याजदराने द्यावे.]

^{१२} अधिसूचना क्र. १६१ दि. मार्च ३१, २००३ अन्वये प्रतिस्थापित

^{१३} अधिसूचना क्र. १८० दि. ऑक्टोबर ५, २००४ अन्वये स्थापित

^{१४} अधिसूचना क्र. १९८ दि. डिसेंबर १४, २००७ अन्वये स्थापित

किमान लॉक-इन काल व ठेवीदाराचा मृत्यु झाल्यास द्यावयाचे पुनर्प्रदान

५ब ऑक्टोबर ५, २००४ रोजी व पासून

१) कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, ठेव स्वीकारल्याच्या तारखेपासून बारा महिन्यांच्या काळाच्या (लॉक-इन काल) आत एखाद्या ठेवीचे मुदतपूर्व पुनर्प्रदान करणार नाही. **मात्र,** ठेवीदाराचा मृत्यु झाल्यास, मृत्युबाबतच्या पुराव्यासंबंधाने त्या कंपनीचे समाधान झाले असल्यास, लॉक-इन कालामध्येही, ती अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, उत्तरजीवित खंड असलेल्या संयुक्त धारणाबाबत, उत्तरजीवित ठेवीदार/ठेवीदारांना किंवा उत्तरजीवित ठेवीदार/नामनिर्देशित/कायदेशीर वारस ह्यांच्या विनंतीवरुन, मृत ठेवीदाराच्या नामनिर्देशिताला किंवा कायदेशीर वारसांना त्या ठेवीचे मुदतपूर्व पुनर्प्रदान करु शकते.

वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनी नसलेल्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा ठेवीचे पुनर्प्रदान

२) उप-परिच्छेद (१) मध्ये दिलेल्या तरतुदीनुसार, एक वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय नसलेली, अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, ऑक्टोबर ५, २००४ पासून, केवळ तिच्या मतानुसार एखाद्या ठेवीचे मुदतपूर्व पुनर्प्रदान करु शकते.

मात्र, वरील तारखेच्या पूर्वी स्वीकारलेल्या एखाद्या ठेवीबाबत, अशा ठेवीच्या अटी व शर्तीनुसार, अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, त्या ठेवीच्या तारखेपासून १२ महिन्यांच्या अखेरीस, त्या ठेवीचे मुदतपूर्व पुनर्प्रदान करु शकते.

वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा ठेवीचे पुनर्प्रदान

३) वरील उप-परिच्छेद (१) मधील तरतुदीनुसार, तातडीचा खर्च भागविण्यासाठी ठेवीदाराला मदत व्हावी ह्यासाठी एखादी वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनी ठेवीचे मुदतपूर्व पुनर्प्रदान पुढीलप्रमाणे करु शकते:-

एखादी छोटी ठेव संपूर्णपणे परत करुन किंवा रु १००००/- पेक्षा अधिक नसलेल्या इतर कोणत्याही ठेवीचे पुनर्प्रदान करुन.

^{१५}[वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा

४) एखाद्या वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारा, मुदतपूर्व प्रदान करण्यासाठी, केवळ एकमेव/प्रथम नाव असलेल्या ठेवीदाराच्या नावे व त्याच क्षमतेत असलेल्या खात्यातील सर्व ठेवी एकत्रित केल्या जातील व त्यांना एकच ठेव-खाते समजले जाईल.

मात्र वरील उप परिच्छेद (१) मध्ये दिलेल्या तरतुदी, ठेवीदार मृत झाल्यास करावयाच्या मुदतपूर्व पुनर्प्रदानासाठी लागु होणार नाहीत.]

^{१५} अधिसूचना क्र. डीएनबीएस १८३/सीजीएम(पीके)-२००५ दि. ९ डिसेंबर, २००५ अन्यथे प्रतिस्थापित

ठेवी मुदतपूर्व पुनरप्रदानाबाबत व्याजदर

५) जेव्हा एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिच्या मतानुसार किंवा ठेवीदाराच्या विनंतीनुसार, एखाद्या ठेवीचे, ती स्वीकारण्याच्या तारखेपासून बारा महिन्यांनंतर परंतु ती ठेव परिपक्व होण्यापूर्वी एखाद्या ठेवीचे पुनरप्रदान करत असल्यास (ठेवीदार मृत झाल्यामुळे करावयाच्या मुदतपूर्व पुनरप्रदानासह), ती कंपनी पुढील दराने व्याज देईल:-

१२ महिने संपल्यावर परंतु परिपक्वतेच्या तारखेपूर्वी	द्यावयाचे व्याज हे, ती ठेव जोपर्यंत चालली होती त्या कालासाठी असलेल्या लागु व्याजदरापेक्षा २ टक्के कमी किंवा त्या कालासाठी कोणताही व्याजदर विहित केला नसल्यास, त्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीने, ज्या किमान दराने ठेव स्वीकारली होती त्या दरापेक्षा ३ टक्के कमी दराने असेल.
--	---

स्पष्टीकरण:- ह्या परिच्छेदाच्या संदर्भात

अ) “वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनी” म्हणजे, अशी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी जी/जिने--

१) परिपक्व झालेल्या ठेवींचा परतावा करण्याची कायदेशीर मागणी केल्यावर पाच कामकाजाच्या दिवसात तसे करण्यास नकार दिला आहे किंवा तसे करण्यास असमर्थ ठरली आहे. किंवा--

२) कंपनीज अधिनियम, १९५६ च्या कलम ५८ एखाली, एखाद्या छोट्या ठेवीदाराला त्याची ठेव किंवा तिचा एखादा भाग किंवा त्यावरील व्याज देण्यात तिच्याकडून कसुरी झाल्याचे सीएलबीला कळविले आहे.

३) तिची ठेवीबाबतची दायित्वे पूर्ण करण्यासाठी तिच्या लिक्विड अॅसेट सिक्युरिटीज् परत काढून घेण्यासाठी ह्या बँकेकडे आली आहे. किंवा-

४) अवशिष्ट अबँकीय कंपन्या (रिझर्व बँक) निदेश, १९८७ च्या तरतुदीमधून किंवा ठेवीबाबत किंवा अन्य दायित्वांबाबतच्या कसुरीसंबंधाने असलेल्या प्रुडेशियल नॉर्म्समधून सूट किंवा सवलत मिळविण्यासाठी ह्या बँकेकडे आली आहे. किंवा -

५) ती कंपनी रिझर्व बँकेकडून, सुरुवातीपासून (सुओ मोटो) किंवा ठेवी परत केल्यामुळे ठेवीदारांनी केलेल्या तक्रारी किंवा थकबाकी दिली न गेल्यामुळे त्या कंपनीच्या धनकोंनी केलेल्या तक्रारीच्या आधारे, वादग्रस्त अवशिष्ट अबँकीय कंपनी म्हणून ओळखण्यात आली आहे.

ब) “छोटी ठेव” म्हणजे, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीच्या सर्व शाखांमध्ये मिळून, एकमेव किंवा प्रथम नामांकित ठेवीदाराच्या नावे त्याच क्षमतेत असलेल्या ठेवींची एकूण रक्कम रु १०,०००/- पेक्षा नसलेली रक्कम.

[१६] [एनआरआयकडील ठेवीवर रिटर्नचा किमान दर]

[१७] [५क] सप्टेंबर १९, २००३ रोजी व त्यापासून, अधिसूचना क्र. फेमा ५/२०००-आरबी.दि. मे ३, २००० च्या तरतुदीनुसार कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, अनिवासी भारतीयांकडून, अनिवासी (बाह्य) खाते योजनाखाली, अनुसूचित वाणिज्य बँकांमध्ये अशा ठेवींसाठी भारतीय रिझर्व बँकेने विहित केलेल्या दरापेक्षा अधिक दराने, प्रत्यावर्तनीय ठेवी मागविणार किंवा स्वीकारणार नाही किंवा त्यांचे नूतनीकरणही करणार नाही.

स्पष्टीकरण:- अशा ठेवींची मुदत एक वर्षापेक्षा कमी आणि तीन वर्षापेक्षा अधिक नसेल.

[६ ठेवीदारांसाठी प्रतिभूती (सिक्युरिटी)]

मे १, १९९७ रोजी आणि पासून

१) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ -आरबीखाली, अॅसेट्समध्ये गुंतवलेल्या रकमेसह, जून ३०, १९९७ अखेरीस संपणाऱ्या तिमाहीच्या कोणत्याही कामाच्या दिवशीच्या अखेरीस व त्यानंतर प्रत्येक तिमाहीच्या कोणत्याही दिवशी, त्या ठेवीदाराच्या, मागील दुसऱ्या तिमाहीच्या शेवटच्या दिवसाच्या व्यवहारांच्या अखेरीस सिक्युरिटिजमधील किंवा अन्य प्रकारच्या गुंतवणुकीमधील (चालु बाजार मूल्यानुसार मूल्यांकन केलेल्या) बाकी (आउटस्टॅंडिंग) असलेल्या जबाबदार्यांच्या (लायाबिलिटीज) रकमेपेक्षा कमी नसलेल्या रकमेची गुंतवणुक पुढीलप्रमाणे करील व करत राहील:-

अ) ठेवीदारांना स्थिर ठेवी/अनुसूचित वाणिज्य बँकांची किंवा सर्वजनिक वित्तीय संस्थांची प्रमाणपत्रे किंवा ह्या बँका किंवा वित्तसंस्थामध्ये अंशात: ठेवलेल्या ठेवीच्या, ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदार्यांच्या १० टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम.

ब) एखादी सरकारी कंपनी किंवा सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक किंवा सार्वजनिक वित्तीय संस्था किंवा कोणतेही राज्य किंवा केंद्राने केलेल्या कायद्याने संस्थापित झालेला कोणताही निगम किंवा कंपनीज अधिनियम, १९६७ (१९५६ चा १) खाली संस्थापित झालेली कोणतीही कंपनी, ह्यांचे बॉड्स किंवा डिबंचर्स किंवा कर्मशियल पेपर्स किंवा मान्यताप्राप्त सिक्युरिटीज किंवा वरील(अ) मधील प्रकारात ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदार्यांच्या एकूण रकमेच्या ६० टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम. मात्र ह्यासाठी पुढील अटी आहेत:-

[१८] [(१) सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (म्युच्युअल फंड्स) विनियम, १९९६ द्वारा नियन्त्रित असलेल्या एखाद्या म्युच्युअल फंडाच्या कोणत्याही योजनेत/योजनांमध्ये, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदार्यांच्या एकूण रकमेच्या दोन टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम आणि अशा गुंतवणुकीची एकूण रक्कम ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदार्यांच्या एकूण रकमेच्या दहा टक्क्यांपेक्षा अधिक नसावी.]

[१९] अधिसूचना क्र. १७६ दि. सप्टेंबर, १९, २००३ अन्वये स्थापित

[२०] अधिसूचना क्र. १८० दि. ऑक्टोबर, ५ २००४ अन्वये पुनर्क्रमांकित

[२१] अधिसूचना क्र. १०६ दि. एप्रिल ३०, १९९७ अन्वये प्रतिस्थापित

^{१९} अधिसूचना क्र. १४३ दि. जून ३०, २००० अन्वये प्रतिस्थापित

^{२०}[तरतुद काढून टाकण्यात आली]

२) ती एखादी सहाय्यक कंपनी, होल्डिंग कंपनी किंवा अशा अवशिष्ट अबँकीय कंपनीच्याच गटामधील कंपनी किंवा सरकारी कंपनी किंवा सार्वजनिक वित्तीय संस्था नसल्यास, कंपनी अधिनियम, १९५६ (१९५६ चा १) खाली संस्थापित झालेल्या कंपन्यांच्या डिबेंचर्स, बॉड्स किंवा कमर्शियल पेपर्समध्ये, जबाबदाऱ्यांच्या एकूण रकमेच्या १० टक्क्यांपेक्षा अधिक रक्कम गुंतविली जाणार नाही.

मात्र, अशा बॉड्स किंवा डेबेंचर्सना, मान्यताप्राप्त क्रेडिट रेटिंग एजन्सीकडून एए+ किंवा त्याच्या सममूल्य दर्जा दिला गेला असावा आणि कमर्शियल पेपर्सना, रिझर्व बँकेच्या आर्यईसीडी क्र. १/८७(सीपी)-८९-९० दि. डिसेंबर ११, १९८९ मध्ये दिलेल्या अटीनुसार आवश्यक असलेल्या दर्जा मिळालेला असावा.

क) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाऱ्यांच्या एकूण रकमेच्या २० टक्क्यांपेक्षा अधिक नसलेली किंवा त्या कंपनीच्या निव्वळ मूल्याच्या दहापट अधिक रक्कम, (ह्यापैकी कमी असेल ती) त्या कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या मंजुरीने व त्या कंपनीला सुरक्षित वाटेल अशा कोणत्याही प्रकारे गुंतविली जाऊ शकते. मात्र त्यासाठी कंपनीच्या निव्वळ निजनिधी धन (पॉझिटिव) असला पाहिजे. तथापि, जेथे अशा कंपनीचा निव्वळ निजनिधी शून्य किंवा ऋण (निगेटीव) असेल, तेथे अशी कंपनी अशी रक्कम केवळ वरील (अ) किंवा (ब) अनुसारच गुंतवील.]

^{२१}[जुलै १, २००४ रोजी व पासून--

१) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ -आरबीखाली, ॲसेट्समध्ये गुंतवलेल्या रकमेसह, जून ३०, २००४ अखेरीस संपणाऱ्या तिमाहीच्या कोणत्याही कामाच्या दिवशीच्या अखेरीस व त्यानंतर प्रत्येक तिमाहीच्या कोणत्याही दिवशी, त्या ठेवीदाराच्या, मागील दुसऱ्या तिमाहीच्या शेवटच्या दिवसाच्या व्यवहारांच्या अखेरीस सिक्युरिटिजमधील किंवा अन्य प्रकारच्या गुंतवणुकींमधील (चालु बाजार मूल्यानुसार मूल्यांकन केलेल्या) बाकी (आउटस्टॅंडिंग) असलेल्या जबाबदाऱ्यांच्या (लायाबिलिटीज) रकमेपेक्षा कमी नसलेल्या एकमेची गुंतवणुक पुढीलप्रमाणे करील व करत राहील :-

अ) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाऱ्यांच्या एकूण रकमेच्या १० टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली, स्थिर ठेवी/अनुसूचित वाणिज्य बँकांची ठेवी प्रमाणपत्रे ह्यामध्ये किंवा विहित (स्पेसिफाईड) वित्तीय संस्थांच्या ठेव-प्रमाणपत्रात. (मात्र, अशा परिस्थितीत, त्या प्रमाणपत्रांना, एखाद्या मान्यताप्राप्त क्रेडिट रेटिंग एजन्सीद्वारे एए+ किंवा त्याच्या सममूल्य दर्जापेक्षा कमी दर्जा मिळालेला अशा कोणत्याही स्थिर ठेवीत/असा मिळालेल्या कोणत्याही ठेव-प्रमाणपत्रात.

^{२०} अधिसूचना क्र. १६८ दि. २९, २००३ अन्वये गाळण्यात आली आहे.

^{२१} अधिसूचना क्र. १७८ दि २२, २००४ प्रतिस्थापित.

ब) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या ७० टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली, राज्य सरकार किंवा केंद्र सरकारच्या, बाजारातून कर्ज घेण्याच्या त्यांच्या कार्यक्रमामध्ये, त्यांनी दिलेल्या सिक्युरिटीज किंवा कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) खाली संस्थापित झालेल्या अन्य कोणत्याही कंपनीचे बॉड्स किंवा डिबेंचर्स ह्यामध्ये (मान्यताप्राप्त क्रेडिट रेटिंग एजन्सीद्वारा ए+ सममूल्य दर्जा असलेले व मान्यताप्राप्त स्टॉक एक्सचेंजमध्ये नोंदणीकृत) किंवा वरील खंड (अ) दिलेल्या किंवा म्युच्युअल फंडांच्या डेट ओरिएंटेड योजनांमध्ये पुढील अटींवर:-

१) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या १५ टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम, राज्य सरकार किंवा केंद्र सरकार ह्यांच्या मार्केट बॉरोईंग प्रोग्रामच्या दरम्यान त्यांनी दिलेल्या सिक्युरिटीजमध्ये गुंतविली जाईल.

२) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या २ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसलेली रक्कम, सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (म्युच्युअल फंड्स) विनियम, १९६६ ह्यांनी नियंत्रित केलेल्या कोणत्याही एका डेट ओरिएंटेड म्युच्युअल फंडामध्ये गुंतविली जाईल आणि अशा गुंतवणुकीची बेरीज, ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या दहा टक्क्यांपेक्षा अधिक असणार नाही:

मात्र, जुलै १, २००४ रोजी व पासून, वरील आवश्यकता पूर्ण न करणारी अवशिष्ट अंबँकीय कंपनी, ह्या वर्गातील गुंतवणुकींची तूट भरून येईपर्यंत इतर सिक्युरिटीजमध्ये कोणतीही गुंतवणुक करणार नाही.

मात्र, क्रेडिट रेटिंग चा दर्जा, कोणत्याही बॉड किंवा डिबेंचरसाठी विहित केलेल्या दर्जाच्या खाली घसरल्यास, तो बॉड किंवा डिबेंचर वरील आवश्यकता व तुटीबाबतचे पालन करण्यास अपात्र समझला जाईल व दर्जामधील घसरणीमुळे झालेल्या वरील परिच्छेदाचे अनुपालन न झाल्यास, वरील खंड (क) किंवा (ड) मध्ये दिल्यानुसार पुढील गुंतवणुकी करण्यापूर्ती दर्जा सुधारावा लागेल.

मात्र, होल्डिंग कंपनी/सहाय्यक कंपनी/ त्याच गटातील कंपनी मात्र अशा गुंतवणुकीस पात्र ठरणार नाहीत.

क) मार्च ३१, २००५ पूर्वीच्या कालासाठी, ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या २० टक्क्यांपेक्षा अधिक नसलेली रक्कम, किंवा त्या कंपनीचा निवळ निजनिधीच्या दहापट रक्कम (जी कमी असलेली) त्या कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या मंजुरीने त्या कंपनीच्या मते सुरक्षित वाटल्यास कोणत्याही प्रकारे गुंतविता येईल.

ड) एप्रिल १, २००५ रोजी व पासून, ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदान्यांच्या एकूण रकमेच्या दहा टक्के रक्कम किंवा त्या कंपनीच्या निजनिधी एवढी रक्कम (जी कमी असेल ती), त्या कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या मंजुरीने, त्या कंपनीच्या मते सुरक्षित वाटल्यास कोणत्याही प्रकारे गुंतविता येईल.

ई) एप्रिल १, २००६ रोजी व पासून ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाच्यांची एकूण रक्कम केवळ उपपरिच्छेद (अ) किंवा (ब) अनुसारच गुंतविली जाईल.]

२२[एप्रिल १, २००६ रोजी पासून --

१) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ - आरबीखाली, ॲसेट्समध्ये गुंतवलेल्या रकमेसह, जून ३१, २००५ अखेरीस संपणाऱ्या तिमाहीच्या कोणत्याही कामाच्या दिवशीच्या अखेरीस व त्यानंतर प्रत्येक तिमाहीच्या कोणत्याही दिवशी, त्या ठेवीदाराच्या, मागील दुसऱ्या तिमाहीच्या शेवटच्या दिवसाच्या व्यवहारांच्या अखेरीस सिक्युरिटिजमधील किंवा अन्य प्रकारच्या गुंतवणुकींमधील (चालु बाजार मूल्यानुसार मूल्यांकन केलेल्या) बाकी (आउटस्टॅंडिंग) असलेल्या जबाबदाच्यांच्या (लायाबिलिटीज) रकमेपेक्षा कमी नसलेल्या एकमेची गुंतवणुक पुढीलप्रमाणे करील व करत राहील:-

अ) ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांच्या एकूण रकमेच्या १० टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम, (स्थिर ठेवी/अनुसूचित वाणिज्य बँकांची ठेव-प्रमाणपत्रे ह्यात किंवा विशिष्ट वित्तीय संस्थाच्या ठेवी-प्रमाणपत्रातील)-मात्र अशा प्रमाणपत्रांना एखाद्या मान्यताप्राप्त क्रेडिट रेटिंग एजन्सीद्वारा एए+ किंवा त्याच्या सममूल्य दर्जा मिळालेला असावा - किंवा असे रेटिंग मिळालेल्या अशा कोणत्याही स्थिर ठेवीत/ठेव-प्रमाणपत्रात गुंतविली येईल.

ब) ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांच्या एकूण रकमेच्या ७५ टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम, राज्य सरकार किंवा केंद्रसरकारने, त्यांच्या मार्केट बॉरोईंग कार्यक्रमादरम्यान त्यांनी दिलेल्या सिक्युरिटीजमध्ये किंवा कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) खाली स्थापन झालेल्या कोणत्याही अन्य कंपनीच्या बॉड्स किंवा डिबेंचर्समध्ये (मान्यताप्राप्त क्रेडिट एजन्सीने एए+ दर्जा दिलेल्या व मान्यताप्राप्त स्टॉक एक्सचेंजमध्ये नोंदणी केलेल्या) किंवा वरील खंड (अ) मध्ये दिल्यानुसार किंवा म्युच्युअल फंडांच्या डेट ओरिएंटेड योजनांमध्ये गुंतविता येईल. मात्र त्यासाठी पुढील अटी असतील:-

१) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाच्यांच्या रकमेच्या १५ टक्क्यांपेक्षा कमी नसलेली रक्कम, कोणतेही राज्य सरकार किंवा केंद्र सरकार ह्यांच्या मार्केट बॉरोईंग कार्यक्रमादरम्यान, त्यांनी दिलेल्या सिक्युरिटीजमध्ये गुंतविली पाहिजे.

२) ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाच्यांच्या एकूण रकमेच्या २ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसलेली रक्कम, सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (म्युच्युअल फंड्स) विनियम, १९६६ ह्यांनी नियंत्रित केलेल्या कोणत्याही एका डेट ओरिएंटेड म्युच्युअल फंडामध्ये गुंतविली जाईल आणि अशा गुंतवणुकीची बेरीज, ठेवीदारांबाबत असलेल्या जबाबदाच्यांच्या एकूण रकमेच्या दहा टक्क्यांपेक्षा अधिक असणार नाही:

२२ अधिसूचना क्र. १८६ दि. मार्च ३१, २००६ अन्वये प्रतिस्थापित

मात्र, एप्रिल १, २००६ रोजी व पासून, वरील आवश्यकतांचे पालन न करणारी कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, गुंतवणुकीच्या ह्या प्रकारामधील तूट भरून काढीपर्यंत अन्य सिक्युरिटीजमध्ये कोणतीही गुंतवणुक करणार नाही:-

मात्र, कोणत्याही बांड किंवा डिबेंचरचा दर्जा, विहित केलेल्या दर्जा पेक्षा खाली घसरून त्याचे क्रेडिट रेटिंग कमी झाल्यास, तो वरील आवश्यकतांचे व तुटीबाबतचे पालन करण्यास अपात्र ठरेल आणि खंड (क) व (ड) मध्ये दिल्यानुसार, सिक्युरिटीजमध्ये पुढील गुंतवणुक करण्यापूर्वी, घसरलेला दर्जा सुधारावा लागेल.

मात्र, होल्डिंग कंपनी/सबसिडअरी कंपनी/ त्याच गटातील कंपनी ह्यांनी दिलेले बॉड्स/डिबेंचर्स अशा गुंतवणुकीसाठी पात्र असणार नाहीत.

क) एप्रिल १, २००६ रोजी, आणि पासून, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्याच्या एकूण रकमेच्या ५ टक्क्यांपेक्षा अधिक नसलेली रक्कम किंवा त्या कंपनीचा एकच वेळ (वन टाईम) निवळ निज-निधी ह्यापैकी कमी असेल ती रक्कम, त्या कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या मंजुरीने व तिच्या मते सुरक्षित अशा प्रकाराने गुंतविण्यास हरकत नाही.

ड) जुलै १, २००६ रोजी व पासून, डिसेंबर ३१, २००५ रोजी असलेल्या, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांच्या एकूण रकमेच्या स्तरापेक्षा वाढलेल्या जबाबदाच्यांची रक्कम, केवळ पोट-परिच्छेद (अ) किंवा (ब) मध्ये दिल्यानुसारच गुंतविता जाईल.

ई) एप्रिल १, २००७ रोजी आणि पासून, मागील दुसऱ्या तिमाहीच्या शेवटच्या कामाच्या दिवशी असलेल्या, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांची एकूण रक्कम, केवळ पोट-परिच्छेद (अ) किंवा (ब) मध्ये दिल्यानुसारच गुंतविता येईल.

स्पष्टीकरण:- खंड (ड) च्या संदर्भात, “ ठेवीदाराबाबतच्या वाढीव जबाबदाच्या” म्हणजे, ३१ डिसेंबर २००५ रोजी ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांची एकूण रकमेपेक्षा अधिक असलेली, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदाच्यांची रक्कम]

^{२३}[(२) अवशिष्ट अबँकीय कंपनीने --

१) एखादी अनुसूचित वाणिज्य बँक किंवा स्टॉक होल्डिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (एसएचसीआयएल) ह्यांच्यामध्ये एखादा कंस्टिट्युअंट्स सबसिडअरी जनरल लेजर (सीएसजीएल) खाते उघडावे किंवा सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया ह्यांचेकडे नोंदणी केलेल्या डिपॉझिट पार्टिसिपंटमार्फत एखाद्या डिपॉझिटरीमध्ये डिमॅट खाते उघडावे आणि भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम १९३४ (१९३४ चा २) चे कलम ४५ आयबी तसेच अधिसूचना क्र. डीएफसी.१२०/इडी(जी)-९८ दि. जानेवारी ३१, १९९८ मधील तरतुदीनुसार त्या सीएसजीएल खात्यामध्ये अबाधित व मंजुरीप्राप्त सिक्युरिटीज ठेवाव्यात.

^{२३} अधिसूचना क्र.१६१ दि. ऑक्टोबर १, २००२ द्वारा प्रतिस्थापित

२) वरील पोट-परिच्छेद (१) च्या खंड (ब) मधील अन्य सिक्युरिटीज अशा सीएसजीएल खात्यात ठेवाव्यात किंवा डिमटेरियालाईज झाल्या असल्यास डिमटेरियालाइजड खात्यात ठेवाव्यात.

३) त्या कंपनीचे बँकर्स म्हणून नेमलेल्या अबँकीय वित्तीय कंपनीचे पंजीकृत कार्यालय असलेल्या ठिकाणी एखाद्या अनुसूचित वाणिज्य बँकेला नेमावे आणि अशा बँकेकडे किंवा एसएचसीआयएलकडे, वरील परिच्छेद (१) च्या खंड (अ) व (ब) मध्ये निर्देश केलेल्या सर्व अबाधित ठेवीच्या पावत्या व सिक्युरिटीज आणि अशा अबाधित मंजुरीप्राप्त सिक्युरिटीज प्रत्यक्ष ठेवाव्यात. आणि त्याचप्रमाणे, सोबतच्या शेड्युल ब मध्ये विहित केल्यानुसार, त्या कंपनीने तिचे सीएसजीएल खाते उघडले आहे किंवा जेथे प्रत्यक्ष स्वरूपात सिक्युरिटीज ठेवल्या आहेत. त्या अनुसूचित वाणिज्य बँकेचा, किंवा त्या कंपनीने जेथे सीएसजीएल खाते उघडले आहे किंवा प्रत्यक्ष स्वरूपात सिक्युरिटीज ठेवल्या आहेत त्या एसएचसीआयएलचा किंवा जेथे डिमेंट खाते ठेवले आहे डिपॉजिटरीचा (व डिपॉजिटरी पार्टिसिपंटचा) ठावठिकाणा, त्या कंपनीचे पंजीकृत कार्यालय, आरबीआयच्या ज्या प्रादेशिक कार्यालयाच्या अधिकार क्षेत्राखाली येते त्या प्रादेशिक कार्यालयाला लेखी स्वरूपात कळवावा.

मात्र, जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, वरील खंड (३) मध्ये निर्देश केलेल्या सिक्युरिटीज, तिचे पंजीकृत कार्यालय असलेल्या जागोशिवाय अन्य ठिकाणी असलेल्या बँकरकडे किंवा एसएचसीआयएलडे सिक्युरिटीज सोपवत असल्यास, सोबत दिलेल्या शेड्युल अनुसार, त्या कंपनीचे पंजीकृत कार्यालय ज्याच्या अधिकार क्षेत्राखाली येते, त्या आरबीआयच्या प्रादेशिक कार्यालयाच्या प्रादेशिक कार्यालयाच्या लेखी स्वरूपातील पूर्व मंजुरीने ती तसे करू शकते.

^{२४}[**मात्र ह्याशिवाय,** अशा सीएसजीएल खात्यात किंवा डिमटेरियालाईजड खात्यात ठेवलेल्या सरकारी सिक्युरिटीजचा, रेडी फॉरवर्ड कॉट्रॅक्ट तसेच रिवर्स रेडी फॉरवर्ड कॉट्रॅक्ट्स करून किंवा अन्य प्रकारे व्यापार केला जाणार नाही. तसे केवळ पुढे सांगितल्यानुसारच्या कार्यरीतींनीच करता येईल.]

^{२५}[(३)वरील पोट परिच्छेद(१) मध्ये निर्देश केलेल्या सिक्युरिटीज, ठेवीदारांच्या हितासाठी, वरील पोट-परिच्छेद (२) मध्ये खास सांगितल्यानुसारच ठेवल्या जातील. आणि भारतीय रिझर्व बँकेची पूर्व मंजुरी घेऊन ठेवीदारांना पुनर-प्रदान करण्याचे सोडल्यास त्या सिक्युरिटीज, त्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीद्वारे काढून घेतल्या जाणार नाहीत किंवा त्यांचे रोखीकरण केले जाणार नाही किंवा अन्य व्यवहार केले जाणार नाहीत.

मात्र

१) एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, अशा सिक्युरिटीजचा एखादा भाग, तिच्या सार्वजनिक ठेवींमधील कमी झाल्याच्या प्रमाणात व त्याबाबत तिच्या ऑडिटरने दिलेल्या तशा प्रमाणपत्रानुसार काढून घेऊ शकते.

^{२४} अधिसूचना क्र. १७१ दि. जुलै ३१, २००३ द्वारा संस्थापित.

^{२५} अधिसूचना क्र. १६१ दि. ऑक्टोबर १, २००२ द्वारा संस्थापित.

२) जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, प्रत्यक्ष स्वरूपात ठेवलेल्या अशा सिक्युरिटीजच्या बदली दुसऱ्या ठेवू इच्छिते तेथे अशा सिक्युरिटीज काढून घेण्यापूर्वी, त्या सिक्युरिटीजच्या सममूल्य सिक्युरिटीज डेसिग्नेटेड बँक किंवा एसएचसीआयएलकडे जमा करु ती तसे करु शकते आणि-

३) ^{२६}[]

^{२७}[३] अ- जेथे एखादी अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, ह्या अधिनियमाच्या कलम ४५ - आयबी खाली व अधिसूचना क्र. डीएफसी. १२०/ईडी(जी)-९८ दि. जानेवारी ३१, १९९८ खाळी आवश्यकतेपेक्षा अधिक ठेवलेल्या सरकारी सिक्युरिटीजमध्ये, रेडी फॉरवर्ड कॉट्रॅक्ट तसेच रिहर्स रेडी फॉरवर्ड कॉट्रॅक्ट करून किंवा अन्य प्रकारे, त्यांचा व्यापार करु इच्छित असल्यास, अशा अतिरिक्त सरकारी सिक्युरिटीज् ठेवण्यासाठी, एक वेगळे सीएसजीएल किंवा डिमॅट खाते उघडून ती कंपनी तसे करु शकते.]

^{२८}[^{२९}[(४)] प्रत्येक तिमाहीच्या अखेरीस व्यवहार संपल्यावर, १५ दिवसांच्या आत, प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिच्या वैधानिक ॲडिटर्सकडून असे प्रमाणपत्र घोर्झेल की, त्या कंपनीद्वारे ठेव म्हणून ठेवलेल्या तसेच गुंतवणुक केलेल्या रकमा, मागील दुसऱ्या तिमाहीच्या अखेरीस व्यवहार बंद होण्याचे वेळी, ठेवीदारांबाबतच्या जबाबदार्यांच्या एकूण येणे (आउट-स्टॅंडिंग) असलेल्या रकमेपेक्षा कमी नाहीत.]

३०[स्पष्टीकरण:-

- १) “निवळ निज-निधी” (नेटओन्ड फंडस) म्हणजे, इक्विटीमध्ये अनिवार्यपणे रुपांतरित होणाऱ्या पेडअप (भरणा झालेल्या) प्रिफरन्स शेर्ससह, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ (१९३४ चा २) च्या कलम ४५ - आयएखाली व्याख्या केला गेलेला निवळ निजनिधी.
- २) “जबाबदार्यांची एकूण रक्कम” (ॲग्रिगेट अमाउंट्स ऑफ लायाबिलिटीज्) म्हणजे, कॉट्रॅक्टच्या अटीनुसार, व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा कोणत्याही नावाखाली असलेला लाभ ह्यासह ठेवीच्या रकमेवर जमा झालेली ठेवीची एकूण रक्कम.
- ३) “तिमाही” म्हणजे, मार्च, जून सप्टेंबर किंवा डिसेंबरच्या शेवटाचा दिवशी संपणारा तीन महिन्यांचा काळ.
- ४) “मंजुरीप्राप्त क्रेडिट रेटिंग एजन्सीज्” म्हणजे--
 अ) क्रेडिट रेटिंग इन्फर्मेशन सर्व्हिसेस ऑफ इंडिया लि. (क्रिसिल)
 ब) इन्वेस्टमेंट इन्फर्मेशन अँड क्रेडिट रेटिंग एजन्सी ऑफ इंडिया लि (आयसीआरए)
 क) क्रेडिट अॅनलिसिस अँड रिचर्स लि (केअर)
 ड) फिच रेटिंग्ज इंडिया प्रा.लि. (फिच इंडिया)

^{२६} अधिसूचना क्र. १७१ दि. जुलै ३१, २००३ अन्वये काढून टाकण्यात आले.

^{२७} अधिसूचना क्र. १७१ दि. जुलै ३१, २००३ अन्वये स्थापित.

^{२८} अधिसूचना क्र. १०६ दि. एप्रिल ३०, १९९७ अन्वये प्रतिस्थापित.

^{२९} अधिसूचना क्र. १६१ दि. ऑक्टोबर १, २००२ अन्वये पुनर् - क्रमांकित.

^{३०} अधिसूचना क्र. १७८ दि. जून २२, २००४ अन्वये प्रतिस्थापित.

- ५) “अनुसूचित वाणिज्य बँक” म्हणजे, एखादी प्रादेशिक ग्रामीण बँक किंवा सहकारी बँक सोडून, भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४(१९३४ चा २) च्या दुसऱ्या शेड्चुलमध्ये समाविष्ट असलेली बँक.
- ६) “सहकारी कंपनी” म्हणजे, कंपनीज अधिनियम १९५६ चा १) च्या कलम ६१७ खाली व्याख्या करण्यात आलेली कंपनी.
- ७) “विहित वित्तीय संस्था” म्हणजे, ह्या अधिसूचनेच्या शेड्चुल ‘ड’ मध्ये समाविष्ट असलेल्या संस्था.
- ८) “होल्डिंग कंपनी”, “दुर्घटना कंपनी”, “त्याच गटातील कंपनी” ह्या शब्दांचे अर्थ, कंपनीज अधिनियम, १९५६ मध्ये त्या शब्दांना दिलेल्या अर्थाप्रमाणेच असतील.

जप्ती रद्दे करणे

७) १५ मे १९८७ रोजी आणि पासून, कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, एखाद्या ठेवीदाराने जमा केलेली कोणतीही रक्कम किंवा कोणतेही व्याज, प्रिमियम बोनस किंवा त्या ठेवीवरील जमा झालेले इतर लाभ जप्त/काढून घेणार नाही.

ठेवी मागविण्याच्या अर्जाच्या फॉर्ममध्ये द्यावयाचे तपशील.

८) १५ मे १९८७ रोजी व पासून, कोणतीही अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, त्या कंपनीने दिलेल्या अर्जाच्या फॉर्ममध्ये, ठेवीदाराने लेखी अर्ज दिल्याशिवाय, कोणतीही ठेव स्वीकारणार नाही किंवा तिचे नूतनीकरण किंवा रूपांतरण करणार नाही. अशा फॉर्ममध्ये, कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) च्या कलम ५८ अ खाली तयार केलेल्या, अबँकीय वित्तीय कंपन्या व संकीर्ण अबँकीय कंपन्या (जाहिरात-नियम) १९९७ मध्ये विहित केलेले सर्व तपशील समाविष्ट केलेले असतील. ठेवीदाराने ठेवलेल्या ठेवीवर त्याला मिळणाऱ्या परताव्यांची संपूर्ण माहिती अशा अर्जाच्या फॉर्मवर दिलेली असेल.

ठेवीदारांना पावत्या दिल्या जाणे

(९) १) हे निदेश जारी होण्यापूर्वी किंवा त्यानंतर, प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिच्या प्रत्येक ठेवीदाराला किंवा त्याच्या प्रतिनिधीला, त्या कंपनीला ठेव म्हणून मिळालेल्या किंवा मिळणार असलेल्या प्रत्येक रकमे बाबत, आधी दिली नसल्यास पावती देऊ करेल.

२) अशा पावतीवर, ह्याबाबत कंपनीतरफे सही करण्यास प्राधिकृत असलेल्या अधिकाऱ्याने सही केलेली असावी व त्या पावतीवर ठेव ठेवल्याची तारिख, ठेवीदाराचे नाव, ठेवीच्या स्वरूपात कंपनीला मिळालेली आकड्यात व अक्षरात रक्कम, व्याजदर, प्रिमियम, बोनस किंवा त्याबाबत देय असलेला लाभ आणि त्या ठेवीच्या पुनर्प्रदानाची तारीख दिलेली असावी.

ठेवींचे रजिस्टर

(१०) १) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनीने एक किंवा अधिक रजिस्टरे ठेवून, त्यात, प्रत्येक ठेवीदाराबाबत पुढील तपशीलाची नोंद वेगवेगळी करून ठेवावी:-

- अ) ठेवीदाराचे नाव व पत्ता
- ब) प्रत्येक ठेवीची तारीख व रक्कम
- क) प्रत्येक ठेवीची मुदत परिपक्वतेची तारीख (ड्युडेट)
- ड) प्रत्येक ठेवीवरील जमा झालेले व्याज व तारीख, बोनस किंवा प्रिमियम किंवा ठेवीवरील इतर लाभ.
- ई) प्रत्येक पुनरप्रदानाची तारीख व रक्कम
- फ) त्या ठेवीबाबत अन्य कोणताही तपशील.

वर निर्देश केलेले रजिस्टर किंवा रजिस्टर, त्या कंपनीच्या पंजीकृत कार्यालयात ठेवली जातील आणि त्या रजिस्टरमध्ये नोंद केलेल्या कोणत्याही ठेवीबाबतचे पुनरप्रदान किंवा नूतनीकरण ह्याबाबतची अगदी अलिकडील नोंद केलेल्या वित्तीय वर्षानंतर पुढील आठ कॅलेंडर वर्षे ती सांभाळून ठेवण्यात येतील.

मात्र, कंपनीज अधिनियम, १९५६ (१९५६ चा १) च्या कलम २०९ च्या पोटकलम (१) मध्ये संदर्भित लेखा पुस्तके, त्या कंपनीद्वारा, त्या पोटकलमातील तरतुदीनुसार, त्या कंपनीच्या पंजीकृत कार्यालया ऐवजी अन्य ठिकाणी ठेवली गेली असल्यास, ह्या परिच्छेदाचे पुरेसे पालन केल्याचे समजले जाईल-मात्र, अशा वेळी, त्या कंपनीने, ह्या पोटकलमखाली त्याबाबत रजिस्ट्रारकडे सादर केलेल्या नोटिशीची प्रत, अशा सादरीकरणापासून सात दिवसांच्या आत रिझर्व बँकेकडे सादर केली असली पाहिजे.

संचालक मंडळाच्या अहवालात समाविष्ट कराव्याची माहिती

११ (१) हे निदेश जारी होण्याच्या तारखेनंतर, कंपनीज अधिनियम, १९५६(१९५६ चा १) च्या कलम २१७च्या पोटकलम (१) खाली घेतलेल्या सर्वसाधारण सभेमध्ये त्या कंपनीसमोर ठेवलेल्या संचालक मंडळाच्या प्रत्येक अहवालात, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीच्या बाबतीत पुढील माहिती समाविष्ट केली जावी:-

- अ) ह्या निदेशांमधील तरतुदीचे अनुपालन
- ब) ठेवीदाराबरोबर केलेल्या करारानुसार किंवा ह्या निदेशांच्या तरतुदीनुसार, ठेव परिपक्व झाल्याच्या किंवा नूतनीकरणाच्या तारखेनंतर ठेवीदारांनी हक्क न सांगितलेल्या किंवा त्या कंपनीने त्या ठेवी परत केल्या नाहीत (लागु असेल त्याप्रमाणे) अशा ठेवीदारांची संख्या.
- क) वरील खंड (ब) मध्ये संदर्भित, तारखेनंतरही हक्क न सांगितल्या गेलेल्या किंवा प्रदान न केलेल्या, ठेवीदारांना देणे असलेल्या एकूण रक्कमा.

१२ प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनीने, तिच्या लिखापुस्तकात, ठेवीदारांच्या नावे जमा असलेल्या किंवा देणे असलेल्या, बोनस, प्रिमियम किंवा अन्य लाभ मिळालेल्या ठेवींची रक्कम दायित्व/जबाबदारी म्हणून प्रकट करावी.

ताळेबंद व लेखा तसेच संचालकांचा अहवालाच्या प्रती रिझर्व बँकेला सादर करणे.

१३) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, तिने आधीच तसे केले नसल्यास, प्रत्येक आर्थिक वर्षाच्या शेवटाच्या तारखेस असलेल्या ऑडिट केलेल्या ताळेबंदाची प्रत, आणि त्या कंपनीने सर्वसाधारण

सभेत पारित केलेल्या लेखापरिक्षित नफा तोटा लेखाची प्रत, आणि त्याबरोबर, कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) च्या कलम २७७ (१) अनुसार, त्या सभेमध्ये ठेवलेल्या संचालक मंडळाच्या रिपोर्टची एक प्रत, अशा सभेच्या १५ दिवसांच्या आत रिझर्व बँकेकडे सादर करावी.

रिझर्व बँकेकडे पाठवावयाचे अहवाल (रिटर्न्स)

१४) (१) परिच्छेद १३च्या तरतुदींच्या विपरीत न जाता, प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, सोबत जोडलेल्या शेड्युल अ मध्ये दिलेल्या तारखांना असलेल्या तिच्या स्थितीसंबंधाने, रिझर्व बँकेला एक अहवाल सादर करील.

(२) १) हे निदेश जारी होण्याची तारीख किंवा त्या कंपनीने व्यवहार सुरु केल्याची तारीख ह्यापैकी जी उशीरा असेल त्या तारखेपासून २ महिन्यांच्या आत, प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, रिझर्व बँकेला पुढील गोष्टी असलेले एक अविवरणपत्र सादर करील.

- अ) मुख्य अधिकाऱ्यांची नावे, पदनामे व व्यावसायिक अर्हता (क्वालिफिकेशन्स)
- ब) कंपनीच्या संचालकाची नावे, अर्हता व राहता पत्ता
- क) वरील पोट-परिच्छेद (१) मधील अहवालावर, कंपनीच्या वतीने सही करण्यास प्राधिकृत असलेल्या अधिकाऱ्यांच्या नमुना सह्या.
- २) ह्या परिच्छेदाच्या पोट परिच्छेद (१) मध्ये संदर्भित यादीमध्ये बदल झाल्यास, असा बदल झाल्याच्या एक महिन्याच्या आत तो बदल रिझर्व बँकेला.

डिपार्टमेंट ऑफ ^{३१}[सुपरहिंजन]ला सादर कराव्याचे ताळेबंद अहवाल इत्यादी

१५) ह्यासोबत जोडलेल्या शेड्युल ब अनुसार, ह्या निदेशांच्या अनुसार, रिझर्व बँकेकडे काही ताळेबंद, रिटर्न्स किंवा माहिती पाठवावयाची असल्यास, त्या कंपनीचे पंजीकृत कार्यालय ज्याच्या अधिकार क्षेत्राखाली येते त्या, डिपार्टमेंट ऑफ ^{३०}[सुपरहिंजन] च्या प्रादेशिक कार्यालयाकडे पाठविली जावी.

जहिराती व जहिरातींच्या ऐवजी निवेदने

१६) (१) प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, मिसिलेनिअस नॉन बँकिंग कंपनीज (ऑडहर्टाइजमेंट्स) नियम, १९७७ च्या तरतुदींच्ये अनुपालन करील व त्याखाली दिल्या जाणाऱ्या प्रत्येक जहिरातीत पुढील गोष्टी स्पष्ट करील:-

- अ) व्याज, प्रिमियम, बोनस किंवा इतर लाभ ह्यांच्या रूपाने ठेवीदाराला द्यावयाचा प्रत्यक्ष दर.
- ब) ठेवीदारांना प्रदान करण्याची रीत
- क) त्या ठेवीचा परिपक्वता काल
- ड) विशिष्ट ठेवींवर देय असलेले व्याज.
- ई) अपघात विमा किंवा तशा प्रकारचा अतिरिक्त लाभ ह्यासारख्या आकर्षक देणग्या/बक्षिसे ह्यासाठी ठेवीदार पात्र असल्यास, त्या कंपनीद्वारे दिल्या/प्रदान केल्याजाण्याऱ्या अशा देणग्या/बक्षिसे किंवा अतिरिक्त लाभाची रक्कम.
- फ) ठेवीदाराने मुदतीच्या आधीच ठेव काढून घेतल्यास त्याला तेहा देय असलेला व्याजदर आणि त्या ठेवीचे नूतनीकरण/पुनरुज्जीवन करण्याबाबतच्या अटी व शर्ती.

^{३१} अधिसूचना क्र. डीएफसी (सीओसी) ८८ ईडी(जेआरपी) दि.जुलै २४, १९९६ अन्वये प्रतिस्थापित.

ग) ठेवींचा स्वीकार/नूतनीकरण/पुनरुज्जीवन करण्याबाबत असलेले इतर खास गुणविशेष/लक्षणे. आणि

^{३२}[ह) मागविण्यात आलेल्या ठेवींचा विमा उतरविण्यात आलेला नाही.]

२) एखादी कंपनी अशा ठेवी आवाहित केल्याशिवाय किंवा आवाहित करण्यास अन्य व्यक्तिची मदत घेतल्याशिवाय, अशा ठेवी स्वीकारण्यास इच्छुक असल्यास, ठेवी स्वीकारण्यापूर्वी, ती कंपनी, अबँकीय वित्तीय कंपन्या व अवशिष्ट अबँकीय कंपन्या (जहिराती) नियम १९७७ अनुसार जहिरातीच्या ऐवजी, त्या जहिरातीत समाविष्ट करावयाचा तपशील असलेले विवरणपत्र, तसेच वरील पोटपरिच्छेद (१) मधील माहिती, लेखी, तसेच वरील नियमांमध्ये दिल्यानुसार सही करून, त्या कंपनीचे पंजीकृत कार्यालय, ज्याच्या अधिकार क्षेत्राखाली येते, त्या डिपार्टमेंट ऑफ

^{२९}[सुपरहिजन] च्या प्रादेशिक कार्यालयाकडे पंजीकरणासाठी पाठवील.

३) पोटपरिच्छेद (२) खाली पाठविलेले विवरणपत्र, त्या आर्थिक वर्षाच्या अखेरीपासून सहा महिन्यांपर्यंत किंवा सर्वसाधारण सभेत ताळेबंद त्या कंपनीसमोर ठेवलेल्या तारखेपर्यंत किंवा जेथे कोणत्याही वर्षासाठी वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेतली गेली नसेल तेथे कंपनीज अधिनियम १९५६ (१९५६ चा १) अन्वये उशीरात उशीर ज्या तारखेस ती सभा घेतली गेली पाहिजे ह्यापैकी जी आधी असेल त्या तारखेपर्यंत वैध असेल आणि त्या आर्थिक वर्षात ठेवी स्वीकारण्यापूर्वीच्या प्रत्येक आर्थिक वर्षासाठी एक नवीन विवरणपत्र द्यावे लागेल.

१७) हे निदेश जारी होण्यापूर्वी व्यवहार न करत असणारी प्रत्येक अवशिष्ट अबँकीय कंपनी, कोणतीही ठेव स्वीकारण्यापूर्वी, ह्यासोबत जोडलेल्या शेड्चुल क मध्येविहित केल्यानुसार तिच्या व्यवहारासंबंधीचा सर्व तपशील रिझर्व बँकेकडे सादर करील.

संक्रमणातील तरतुदी

१८) ह्याबाबतीत दिलेल्या किंवा दिल्या जाणाऱ्या निदेशांच्या विपरीत न जाता ---

१) हे निदेश जारी होण्यापूर्वी दिलेल्या किंवा विकलेल्या युनिट्स किंवा इतर संलेखांना, प्रमाणपत्रांना किंवा त्याखाली मिळालेल्या किंवा मिळणार असणाऱ्या ठेवींना परिच्छेद ४ व ५ मधील काहीही लागु होणार नाही.

२) जेथे, हे निदेश जारी होण्यापूर्वी, एखाद्या अवशिष्ट अबँकीय कंपनीने, तिच्या ठेवीदारांना सुरक्षा देण्यासाठी, रिझर्व बँकेने दिलेल्या किंवा अटी घातलेल्या निदेशांनुसार किंवा अन्यथा एखाद्या सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकेबरोबर करार/व्यवस्था केली आहे, तेथे ह्या निदेशांच्या परिच्छेद ६ मधील काहीही लागु होणार नाही आणि अशा प्रकारची व्यवस्था, मिळालेल्या किंवा मिळणार असणाऱ्या ठेवीसंबंधाने किंवा दिलेल्या किंवा विकलेली प्रमाणपत्रे, युनिट्स किंवा अन्य संलेखांच्या संबंधाने, हे निदेश जारी होण्यापूर्वी असलेल्या अटी व शर्तीनुसार पुढे सुरु राहतील.

सूट - सवलती

^{३२} अधिसूचना क्र. डीएनबीएस १६१/सीजीएम (सीएसएम) -२००२ दि.ऑक्टोबर १, २००२ अन्वये स्थापित

१९) रिझर्व बँक अडचणी/त्रास टाळाण्यासाठी किंवा कोणत्याही न्याय्य व पुरेशा कारणासाठी, तिला योग्य वाटल्यास, तिने घातलेल्या अटींवर, कोणत्याही कंपनीला किंवा कंपन्याच्या वर्गाच्या वर्गाला, ह्या निदेशांच्या सर्व किंवा कोणत्याही तरतुदीचे अनुपालन करण्याच्या बाबतीत, सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट कालासाठी मुदतवाढ देऊ शकते.

^{३३}[अबॅकीय वित्तीय कंपन्याद्वारे सर्वजनिक ठेवी स्वीकार (रिझर्व बँक) निदेश, १९९८]

२०) अबॅकीय वित्तीय कंपन्याद्वारे सर्वजनिक ठेवी स्वीकार (रिझर्व बँक) निदेश, १९९८ च्या परिच्छेद १२ मधील असलेले काहीही, अवशिष्ट अबॅकीय कंपन्यांना लागु होणार नाही.

सही/-
(पी.डी.ओझा)
डेप्युटी गवर्नर

^{३३} अधिसूचना क्र. १४९ दि. जून २००९ द्वारा प्रतिस्थापित

सुधारित करणाऱ्या अधिसूचनाची यादी

- [१] अधिसूचना क्र. ६८ तारीख एप्रिल १०, १९९३
- [२] अधिसूचना क्र. ६९ तारीख एप्रिल १९, १९९३
- [३] अधिसूचना क्र. ७५ तारीख एप्रिल १९, १९९४
- [४] अधिसूचना क्र. ८२ तारीख मार्च २२, १९९६
- [५] अधिसूचना क्र. ८५ तारीख जुलै ७, १९९६
- [६] अधिसूचना क्र. ८८ तारीख जुलै २४, १९९६
- [७] अधिसूचना क्र. ९५ तारीख जानेवारी १, १९९७
- [८] अधिसूचना क्र. १०२ तारीख मार्च ३१, १९९७
- [९] अधिसूचना क्र. १०५ तारीख मार्च ३१, १९९७
- [१०] अधिसूचना क्र. १०६ तारीख एप्रिल ३०, १९९७
- [११] अधिसूचना क्र. ११३ तारीख नोव्हेंबर ११, १९९७
- [१२] अधिसूचना क्र. १३६ तारीख जानेवारी १३, २०००
- [१३] अधिसूचना क्र. १४३ तारीख जुन ३०, २०००
- [१४] अधिसूचना क्र. १४९ तारीख जुन २७, २००१
- [१५] अधिसूचना क्र. १५६ तारीख जानेवारी १, २००२
- [१६] अधिसूचना क्र. १६१ तारीख ऑक्टोबर १, २००२
- [१७] अधिसूचना क्र. १६८ तारीख मार्च २९, २००३
- [१८] अधिसूचना क्र. १६९ तारीख मार्च ३१, २००३
- [१९] अधिसूचना क्र. १७१ तारीख जुलै ३१, २००३
- [२०] अधिसूचना क्र. १७६ तारीख सप्टेंबर ११, २००३
- [२१] अधिसूचना क्र. १७८ तारीख जुन २२, २००४
- [२२] अधिसूचना क्र. १८० तारीख ऑक्टोबर ५, २००४
- [२३] अधिसूचना क्र. १८३ तारीख डिसेंबर ९, २००५
- [२४] अधिसूचना क्र. १८६ तारीख मार्च ३१, २००६
- [२५] अधिसूचना क्र. १९८ तारीख डिसेंबर १४, २००७

कार्यालयाची नावे व पत्ता	अधिकार कक्षे खालील क्षेत्र
१. अहमदाबाद क्षेत्रिय कार्यालय ला गज्जार चेंबर्स, आश्रम रोड, अहमदाबाद -३८० ००९.	गुजरात राज्य आणि संयुक्त क्षेत्र – दमण दिव आणि दादरा नगर हवेली
२.बैंगलुरु क्षेत्रिय कार्यालय १०-३-८, नूपथुंगा रोड , बैंगलुरु -५६० ००२.	कर्नाटक राज्य.
३.भोपाळ क्षेत्रिय कार्यालय औरंगाबाद रोड , पी.ओ.बॉ क्र.३२, भोपाळ -४६२ ०११.	३४ छत्तीसगढ आणि मध्य प्रदेश मधील राज्य
४.भुबनेश्वर क्षेत्रिय कार्यालय पंडित जवाहरलाल नेहरु मार्ग, पो. भुबनेश्वर -७५१ ००१	ओरिसा राज्य.
५. ^{३३} [कोलकाता] क्षेत्रिय कार्यालय, १५,नेताजी सुभाष रोड, ^{३३} [कोलकाता] -७०० ००९.	सिक्कीम राज्य आणि वेस्ट बंगाल आणि अंदमान आणि निकोबार आयलंड संयुक्त प्रांत
६. चंदीगढ क्षेत्रिय कार्यालय , ११, सेंट्रल विस्टा, नविन ऑफिस बिल्डिंग, टेलिफोन भवन समोर सेकटर १७, चंदीगढ-१६० ०१७.	हिमाचल प्रदेश, पंजाब यांची राज्य आणि चंदीगढ यांचा संयुक्त प्रांत
७. चेन्नई क्षेत्रिय कार्यालय, फोर्ट ग्लॅसिअस, राजाजी सलाइ, चेन्नई -६०० ००९.	तमिळनाडू राज्य आणि पॅडिचेरी चा संयुक्त प्रांत.

<p>८. गुवाहटी क्षेत्रिय कार्यालय , स्टेशन रोड पान बाजार, पो.बॉ. नं .१२०, गुवाहटी -७८१ ००९.</p>	<p>अस्साचल प्रदेश राज्य, आणि त्रिपुरा आसाम, मणिपुर, मेघालय, मिझोराम, नागालँड, त्रिपु</p>
--	--

<p>९. हैद्राबाद क्षेत्रिय कार्यालय , ६-१- ५६, सेक्रेटरियट रोड सैफाबाद, हैद्राबाद ५०० ००४.</p>	<p>आंध्रप्रदेश राज्य .</p>
---	----------------------------

<p>१०. जयपुर क्षेत्रिय कार्यालय,राम बाग सर्कल, टोक रोड, पो.बॉ. नं.१२, जयपुर-३०२ ००४.</p>	<p>राजस्थान राज्य.</p>
<p>११. जम्मु क्षेत्रिय कार्यालय, रेल हेड कॉप्लेक्स, पो. बॉ . नं, जम्मु -१८० ०१२.</p>	<p>जम्मु आणि काश्मीर राज्य.</p>
<p>१२ ३३ कानपुर क्षेत्रिय कार्यालय महात्मा गांधी मार्ग कानपुर- २०८ ००९</p>	<p>३३ उत्तरप्रदेश राज्य आणि उत्तरांचल</p>

<p>१३. मुंबई क्षेत्रिय कार्यालय ,गोवा आणि महाराष्ट्र राज्य गारमेंट हाऊस , ४था मजला, डॉ. अॅनीबेसंट रोड, वरळी, मुंबई -४०० ०१८.</p>	<p>गोवा आणि महाराष्ट्र राज्य</p>
--	----------------------------------

<p>१४. नवी दिल्ली क्षेत्रिय कार्यालय, ६, संसद मार्ग, नवी दिल्ली -११० ००९.</p>	<p>हरियाणा आणि राष्ट्रीय राजधानी दिल्ली प्रांत.</p>
<p>१५. पटना क्षेत्रिय कार्यालय, साऊथ गांधी मेदान पो. बॉ. न . १६२, पटना -८०० ००९.</p>	<p>३३ बिहार आणि झारखंड राज्य</p>
<p>१६. थिरुवनंतपुरम् क्षेत्रिय कार्यालय, बेकरी जंक्शन, थिरुवनंतपुरम् -६९५ ०३३</p>	<p>केरळ राज्य आणि लक्षद्वीप संयुक्त प्रांत.</p>

शेड्चुल - क
(कृपया ह्या निदेशांचा परिच्छेद १७ पहा)

भारतीय रिझर्व बँक
डिपार्टमेंट ऑफ सुपरव्हिजन
३३ [कोलकाता]/[मुंबई]
बंगलुरु /नवी दिल्ली

(१) कंपनीचे नाव

पत्ता:

- १) पंजीकृत कार्यालय
- २) प्रशासकीय कार्यालय
- ३) शाखेचे कार्यालय/कार्यालये
- (२) संस्थापनाची तारीख
- (३) संचालक मंडळ
- अ) संचालकांची नावे आणि राहण्याचा पत्ता
 - १)
 - २)
 - ३)
- ब) कंपनीच्या प्रमुख अधिकाऱ्यांची नावे,
पदनावे व राहण्याचा पत्ता
- ४) संचालकाने सत्यांकन केलेली अद्यावत मेमोरॅडम
अँड आर्टिकल्स ऑफ असोशिएशनची प्रत
- ५) कंपनीद्वारा सुरु केलेल्या/प्रायोजित असलेल्या
योजनांच्या प्रकारांना तपशील (परताव्याच्या दर, ठेवीची मुदत)
(सोबत हस्तपत्रिका, साहित्य जोडावे)
- ६) द्यावयाच्या ड्राफ्ट जाहिरातीची प्रत.
- ७) भांडवलाची रचना
- अ) प्राधिकृत
- ब) दिलेले
- क) भरणा झालेले

रु लाख मध्ये

[दिनांक.....]

स्थळ.....

व्यवस्थापक/व्यवस्थापकीय
संचालक/प्राधिकृत अधिकाऱ्याची
सही.
नाव....
पदनाव.....

शेड्चुल ‘ड’
(विहित वित्तीय संस्थांची यादी)

(कृपया अधिसूचना क्र. ३१६/सीजीएम(डीएसएन)-२००४ दि. जून २२, २००४ च्या परिच्छेद २ च्या स्पष्टीकरणामधील बाब (७) पहा)

- १) आयडीबीआय
- २) आयएफसीआय लि.
- ३) आयआयबीआय लि.
- ४) टीएफसीआय लि.
- ५) आयडीएफसी लि.
- ६) एक्झिम बँक
- ७) एनएचबी
- ८) एसआयडीबीआय
- ९) नाबार्ड
- १०) पीएफसी लि.
- ११) आरझेसी लि.
- १२) आयआरएफसी लि.
- १३) आयआरझडीए लि.
- १४) एनझडीएफआय लि.
- १५) हुडको लि.
- १६) युटीआय
- १७) एलआयसी
- १८) जीआयसी
- १९) एनआयसी
- २०) एनआयए
- २१) ओआयसी
- २२) युआयआय

^{३५}फॉर्म - एनबीएस - १ अ
 ३१ मार्च २० ---- रोजी ठेवींवरील वार्षिक अहवाल
 (सर्व अवशिष्ट अबॅकीय कंपन्यांनी सादर करावयाचा)

फाईल क्रमांक	
आयडी क्रमांक	
व्यवहाराच्या प्रकार	
डिस्ट्रिक्ट कोड	
राज्याचा कोड	
(आरबीआयने भरावयाचा)	

कंपनीचे नाव.....

अहवाल भरण्यासाठी सूचना - सर्वसाधारण

१) संबंधित कंपनीच्या वित्तीय वर्षाची अखेर केवळांही असली तरी, अधिसूचना क्र. डीएफसी.५५/डीजी (ओ) - दि. १५ मे १९८७ च्या परिच्छेद (१४) खाली असलेल्या अवशिष्ट अबॅकीय कंपनीने हा तिच्या मार्च ३१ रोजी असलेल्या स्थितीचा हा अहवाल, वर्षातून एकदा मार्च ३१ नंतर, पंजीकृत कार्यालय असलेल्या क्षेत्रातील, भारतीय रिझर्व बँकेच्या, डिपार्टमेंट ऑफ नान बँकिंग सुपरव्हिजनच्या प्रादेशिक कार्यालयाकडे सादर करावयाचा आहे. ह्यासोबत जोडलेल्या नमुन्यामध्ये, त्या कंपनीच्या ऑडिटर्सचे प्रमाणपत्र ह्या अहवालासोबत जोडावयाचे आहे. तथापि केवळ भाग ३ च्या बाबतीत, ह्या अहवालाच्या आधीच्या अगदी अलिकडील ताळेबंदानुसार माहिती घावयाची आहे.

सूचना :- अधिसूचना क्र. डीएनबीएस.१३५/सीजीएम (हीएसएनएम) -२००० दि.१३.१.२००० अनुसार, प्रत्येक आरएनबीसी, ३१ मार्च २००१ रोजी संपलेल्या लेखा वर्षापासून, प्रत्येक वर्षाच्या मार्च ३१ रोजी असलेले ताळेबंद व नफा-तोटा लेखा तयार करील. ह्यासाठी, ३१ मार्च २००१ रोजी संपणाऱ्या लेखा वर्षापासून, ह्या अहवालाच्या भाग ३ मध्ये दिलेली माहिती, विद्यमान/चालु ताळेबंदाच्या तारखेनुसार म्हणाजे ह्या अहवालाच्या तारखेनुसार असेल.

२) वार्षिक लेखांचे अंतिमीकरण/पूर्णत्व झाले नाही अशा कोणत्याही कारणांसाठी हा अहवाल पाठविण्यास विलंब करु नये. हा अहवाल तयार करताना दिलेली आकडेवारी त्या कंपनीच्या लेखापुस्तकात उपलब्ध असलेल्या आकड्यांवर आधारित असावी व ती वैधानिक ऑडिटर्सद्वारा प्रमाणित केलेली असावी.

^{३५} अधिसूचना क्र. १४३ दि. जून ३०, २००० अन्वये प्रतिस्थापित

३) खात्यांची संख्या प्रत्यक्ष असलेल्या आकड्यात यावी तर ठेवीच्या रकमा रुपये लक्ष मध्ये दिल्या जाव्यात. रक्कम जवळच्या लक्ष रुपयामध्ये राउंड ऑफ करावी. उदाहरणार्थ, रु ४.५६.१०० ही रक्कम रु ५ अशी दाखविण्यात यावी - ४.६ किंवा ५,००,००० अशी नाही. त्याचप्रमाणे रु.६९.४९,५०० ही रक्कम ६९ अशी दाखवावी - ६९.५ किंवा ६९,००,००० अशी नाही.

४) ह्या अहवालावर मॅनेजरची सही असावी (कंपनीज अधिनियम १९५६ च्या कलम २ मध्ये व्याख्या केल्यानुसार आणि मॅनेजर नसल्यास, व्यवस्थापकीय संचालक किंवा ह्या हेतूने रिझर्व बँकेकडे ज्याची नमुना सही दिली आहे, व संचालक मंडळाने ज्याला त्यासाठी प्राधिकृत केले आहे अशा कंपनीच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्याची सही असावी. विहित कार्डावर नमुनासही सादर केली नसल्यास, ह्या अहवालावर प्राधिकृत अधिकाऱ्याची सही असावी व त्याची नमुना सही वेगळी पाठवावी.

५) ह्या अहवालाच्या कोणत्याही भागात/बाबीमध्ये कळविण्यासारखे काहीच नसल्यास, “खात्यांची संख्या” ह्या स्तंभात “निल” लिहावे व “रक्कम” च्या स्तंभात ०० लिहावे.

६) ह्या अहवालामधील “सबसिडिअरीज” आणि “कंपनीज इनदि सेम ग्रुप” ह्यांचा अर्थ, दि.३३१ ऑक्टोबर १९९८ च्या कंपनीज अधिनियमच्या सुधारणेच्या आधीच्या कंपनीज अधिनियम, १९५६ च्या, अनुक्रमे कलम ४ व कलम ३७२ (११) मध्ये दिलेल्या अर्थानुसारच असेल.

७) हा अहवाल इलेक्ट्रॉनिक माध्यमातून (इंटरनेट) विशिष्ट वेबसर्वर किंवा फ्लॉपी डिस्केटवर (३.५”ची फ्लॉपी) पाठविल्यास त्या अहवालाची एक हार्ड कॉपी सही करून संबंधित प्रादेशिक कार्यालयाकडे पाठवावी.

कंपनीची रुपरेखा

१.	कंपनीचे नाव		
२.	पंजीकृत कार्यालयाचा पत्ता		
			पिन <input type="text"/>
फोन नंबर्स	फॅक्स नंबर	ई - मेल	
३.	पंजीकरण झालेल्या राज्याचे नाव		
४.	कॉर्पोरेट/मुख्य कार्यालयाचा पत्ता		
			पिन <input type="text"/>
फोन नंबर्स	फॅक्स नंबर	ई-मेल	
५.	संस्थापनेची तारीख		
६.	व्यवहार सुरु केल्याची तारीख		
७.	पुढील लोकांची नावे व पत्ते: i) अध्यक्ष ii) व्यवस्थापकीय संचालक/सीईओ		
८.	ही सरकारी कंपनी आहे काय? (कृपया खूण करा)	होय	नाही
९.	कंपनीचा दर्जा : (कृपया खूण करा)		
		(१) पब्लिक लि.	(२) डीम्ड पब्लिक
		(३) प्रायव्हेट लि.	(४) संयुक्त उद्योग
१०.	कंपनीचे आर्थिक वर्ष		
११.	व्यवहाराचे स्वरूप		
१२.	आरबीआयकडील पंजीकरणाचा दर्जा १) आरबीआयने दिले असल्याच पंजीकरण प्रमाणपत्राचा क्रमांक तारीख		
	पंजीकरण झाले नसल्यास, त्यासाठी केलेला अर्ज फेटाळ्ला/प्रलंबित आहे काय.		
१३.	शाखा/कार्यालयांची संख्या (खालील सूचना १ नुसार नावे व पत्त्यांची		

	यादी द्यावी)	
१४.	सबसिडिअरी कंपनी असल्यास, कृपया होलिंग कंपनीचे नाव व पत्ता द्यावा.	
१५.	कंपनीच्या दुर्घट/सहाय्यक कंपन्या असल्यास त्यांची संख्या. (खालील सूचना २ अनुसार नमुन्यामध्ये, त्या कंपन्यांची नावे, पत्ते तसेच संचालकांची नावे आणि व्यवसायिक कार्यकृतींची माहिती द्यावी)	
१६.	संयुक्त उद्योग असल्यास, प्रायोजक संस्थांची नावे व पत्ते.	
१७.	कंपनीच्या वैधानिक ऑडिटरचे नाव, पत्ता व फोन नंबर	
१८.	कंपनीच्या बँकर्सची नावे, पत्ते व फोन नंबर	

सूचना (१) : शाखांची माहिती देण्याचा नमुना :

अनुक्रमांक.	शाखेचे नाव	सुरु झाल्याची तारीख	पत्ता	शहर	जिल्हा	राज्य	सार्वजनिक ठेवीची रक्कम
	शाखांची एकूण संख्या						सर्व शाखांची, सार्वजनिक ठेवींची एकूण रक्कम.....
						रोजी असलेल्या ताळेबंदानुसार असलेल्या सार्वजनिक ठेवींची एकूण रक्कम

सूचना (२) : दुर्घट कंपन्यांची माहिती देण्याचा नमुना:

अनुक्रमांक.	दुर्घट कंपनीचे नाव	पत्ता	संचालकाची नावे	व्यवसायिक कार्यकृती

विभाग - १

३१ मार्च, २००.... रोजी देणे असलेल्या ठेवींचा तपशील

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	आउटस्टॅडिंग प्रमाणपत्रांची संख्या	रक्कम (कृपया सूचना ३ पहा)
१	अ-परिवर्तनीय व ऐच्छिक परिवर्तनीय बॉड्स व डिबैंचर्स देऊन मिळालेली रक्कम (खालील सूचना १ अनुसार) १) प्रतिभूतित-- २) अ-प्रतिभूतित--	१११ ११२		
२.	१) शेअर होल्डर्स २) इतर ह्यांचेकडून मिळालेल्या ठेवी	११३ ११४		
३.	बेरीज (१११ ते ११४)	११०		
४.	अहवालाच्या तारखेस परिपक्व झाल्या असूनही हक्क न सांगितल्या गेलेल्या ठेवी	११५		
५.	परिपक्वतेच्या वर्षासह, सात वर्ष परिपक्व होऊनही हक्क न सांगितलेल्या ठेवी	११६		

सूचना:

- १) अंशात: परिवर्तनीय बॉड्स/डिबैंचर्सच्या बाबतीत, अपरिवर्तनीय भाग ह्या बाबीखाली समाविष्ट केला जावा आणि परिवर्तनीय भाग, विभाग २ च्या बाब ४ समोर दाखविला जावा.
- २) विभाग १ मध्ये दाखविलेल्या रकमा विभाग २ मध्ये दाखविल्या जाऊ नयेत.
- ३) बाब २ समोर दाखविलेल्या रकमेत, ठेवीदारांना देय असलेले किंवा जमा झालेले व्याज समाविष्ट असावे.
- ४) बाब ५ समोर दाखविलेल्या रकमेत, मिळालेल्या ठेवीची एकूण रक्कम व त्यासह ठवीदारांना देय असलेले किंवा जमा झालेले व्याज, बोनस, प्रिमियम किंवा अन्य लाभांना समावेश असावा.
- ५) वरील बाब २ मधील एकूण ठेवींपैकी, एकरकमी आणि/किंवा कोणत्याही योजनेखाली वर्गणीच्या स्वरूपात, हप्त्याने मिळालेल्या ठेवींच्या बाबतीत, योजना-निहाय/काल-निहाय ब्रेक-अप दिला जावा.

विभाग १ च्या बाब २ खाली ठेवींचे विभाजन

१ - ठेवींचा काल-निहाय तपशील

प्रमाणपत्राचा काल/मूल्या	आयटम कोड	विभाग-अ १५.५.१२८७पूर्वी ठेवी/विकलेली प्रमाणपत्रे	विभाग-ब १५.५.८७ ते ११.४.१९९३ पर्यंत स्वीकारलेल्या ठेवी/विकलेली प्रमाणपत्रे	विभाग -क १२.४. १९९३ रोजी किंवा त्यानंतर स्वीकारलेल्या ठेवी/विकलेली प्रमाणपत्रे	बेरीज (अ+ब+क)
आउटस्टॅडिंग प्रमाणपत्राचा संख्या	ठेवीची एकूण रक्कम	आउटस्टॅडिंग प्रमाणपत्राचा संख्या	ठेवीची एकूण रक्कम	आउटस्टॅडिंग प्रमाणपत्रांची संख्या	ठेवीची एकूण रक्कम
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
(७) ५ वर्षांपर्यंत	१४१				
१) पर्यंत	१४२				
५,०००	१४३				
२) ५,००९ -	१४४				
१०,०००	१४५				
३) १०,००९ -	१४६				
१५,०००					
४) १५,००९ -					
२५,०००					
५) २५,००९ -					
५०,०००					
६) पेक्षा अधिक					
५०,०००					
एकूण	१४०				
७ वर्षांपर्यंत आणि वर्ष	१५१				
१) पर्यंत	१५२				
५,०००	१५३				
२) ५,००९ -	१५४				
१०,०००	१५५				
३) १०,००९ -	१५६				
१५,०००					
४) १५,००९ -					
२५,०००					
५) २५,००९ -					
५०,०००					
६) पेक्षा अधिक					
५०,०००					

एकूण	१५०								
(क) ७ वर्षा पेक्षा अधिक १) पर्यंत ५,००० २) ५,००९ - ९०,००० ३) ९०,००९ - ९५,००० ४) ९५,००९ - २५,००० ५) २५,००९ - ५०,००० ६) पेक्षा अधिक ५०,०००	१६१ १६२ १६३ १६४ १६५ १६६								
एकूण	१६०								
एकूण बेरीज (१४० +१५० +१६०)	१७०								

प्रमाणपत्राचा काल/मूल्य	आयटम कोड	व्याजदर ४%	व्याजदर ६%	व्याजदर ८%	व्याजदर १०%	व्याजदर १०% पेक्षा अधिक	एकूण बेरीज	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
(अ) ५ वर्षापर्यंत १) पर्यंत ५,००० २) ५,००९ - ९०,००० ३) ९०,००९ - ९५,००० ४) ९५,००९ - २५,००० ५) २५,००९ - ५०,००० ६) पेक्षा अधिक ५०,०००	१४१ए १४२ए १४३ए १४४ए १४५ए १४६ए		३० जून २००० पूर्वी स्थीकारलेल्या	३० जून २००० नंतर स्थीकारलेल्या				
एकूण	१४० ए							
(ब) ५ वर्षापेक्षा आणि वर्ष १) पर्यंत ५,००० २) ५,००९ - ९०,००० ३) ९०,००९ - ९५,००० ४) ९५,००९ - २५,००० ५) २५,००९ - ५०,००० ६) पेक्षा अधिक ५०,०००	१५१ ए १५२ ए १५३ ए १५४ ए १५५ ए १५६ ए							
एकूण	१५० ए							
(क) ७ वर्षापेक्षा	१६१ए							

अधिक १) पर्यंत ५,०००	१६२ए							
२) ५,००९-	१६३ए							
९०,०००	१६४ए							
३) १०,००९-	१६५ए							
९५,०००	१६६ ए							
४) १५,००९-								
२५,०००								
५) २५,००९-								
५०,०००								
६) पेक्षा अधिक ५०,०००								
एकूण								
एकूण बेरीज (१४०अ +१५० अ+ १६० अ								

विभाग २ ठेवीचा व्याजदर - निहाय तपशील

सूचना:

- १) स्तंभ ४, ६, ८ आणि १० खाली दाखविलेल्या रकमा, दिलेल्या प्रमाणपत्रांच्या एकूण मूल्याच्या/स्वीकारलेल्या ठेवीच्या निर्देशक असाव्यात व त्यात ठेवीदारांना देय असलेल्या जमा व्याज, बोनस, प्रिमियम व अन्यलाभ ह्यांचा समावेश **नसावा**.
- २) दिलेली प्रमाणपत्रे/स्वीकारलेल्या ठेवी ह्यांचे काल-निहाय वर्गीकरण हे, ती प्रमाणपत्रे/ठेवी प्रथमतः दिल्यावेळी/स्वीकारतेवेळी/नूतनीकरणाच्या वेळी असलेल्या कालांनुसार केले जावे- मार्च ३१ पासून (म्हणजे ह्या अहवालाच्या तारखेपासून) पुढे चालू असणाऱ्या कालासाठी **नव्हे**.
- ३) बचत योजनांचे प्रकार, दर्शनी मूल्य, कालावधी, देय असलेल्या हप्त्यांची संख्या व रक्कम आणि व्याज, प्रिमियम, बोनस म्हणून घावयाची रक्कम किंवा अन्य लाभ ह्यांची थोडक्यात माहिती जोडपत्रात द्यावी.

विभाग १ मधील बाब २ मध्ये दर्शाविलेल्या ठेवींबाबतच्या कसुरीचा तपशील

तपशील	आयटम कोड	आउटस्टॅडिंग असलेल्या प्रमाणपत्रांची संख्या	दर्शनी मूल्य	३१.३.२००० रोजी स्तंभ ३ मधील ठेवींची एकूण रक्कम
अ. एकूण ठेवीपकी				
१) परिपक्व झालेल्या/देय झालेल्या परंतु हक्क न सांगितलेल्या		१८१		
२) देय झालेल्या/सादर केलेल्या/हक्क सांगितलेल्या परंतु प्रदान न केलेल्या:				
अ) वर्षाच्या सुरुवातीस आउटस्टॅडिंग असलेल्या		१८२		
ब) वरील (अ) पैकी वर्षभरात पुनर्प्रदान केलेल्या		१८३		
क) वर्षामध्ये परिपक्व झालेल्या/सादर केलेल्या/हक्क सांगितलेल्या परंतु प्रदान न केलेल्या, म्हणजे वर्षामध्ये अतिरिक्त जोडलेल्या		१८४		
ड) वर्ष अखेरीस आउटस्टॅडिंग असलेल्या		१८५		
ई) वरील (ड) पैकी वादामध्ये अडकलेल्या		१८६		
ब. एकूण ठेवीपकी		१८७		
१) वर्षभरात विकलेली/दिलेली प्रमाणपत्रे				
२) वर्षभरात नूतनीकरण/पुनरुज्जीवन केलेली प्रमाणपत्रे		१८८		

सूचना:

प्रत्येक ठेवीसाठी तिचे पुनर्प्रदान न करण्याची कारणे व ते पुनर्प्रदान करण्यासाठी केलेले उपाय जोडपत्रात घावेत.

विभाग - २

भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ च्या कलम ४५ आय(बीबी) खाली, ठेवी म्हणून न समजल्या गेलेल्या, सूट मिळालेल्या कर्जाचा तपशील

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	खात्यांची संख्या	रक्कम
१.	बँका आणि अन्य विशिष्ट वित्तीय संस्थांकडून घेतलेली कर्जे	२०१		
२.	सुरक्षा ठेवीच्या स्वरूपात कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांकडून मिळालेल्या पैसा	२०२		
३.	कंपनीच्या व्यवहारातून, सुरक्षा ठेव, अग्रिम राशी, म्हणून (खरेदी, विक्रीबाबत किंवा अन्य) मिळालेला किंवा माल पुरविण्यासाठी किंवा मालमत्तेसाठी किंवा सेवा पुरविण्यासाठी ऑर्डर्सविरुद्ध मिळालेला पैसा	२०३		
४.	परिवर्तनीय बँड्स/रोखे देऊन मिळालेला पैसा (विभाग १, बाब १ पहा)	२०४		

१)			
५.	वाटप होण्याआधी, कोणत्याही शेअर्स किंवा परिवर्तनीय रोख/बँडससाठी वर्गीकृत रुपाने मिळालेला किंवा, आर्टिकल्स ऑफ असोशिएशन अनुसार, शेअर्सवर कॉल्स इन ॲडक्हान्स स्वरूपात मिळालेला पैसा (त्या कंपनीच्या आर्टिकल्स ऑफ असोशिएशन अनुसार ही रक्कम शेअर होल्डरला प्रत केली जाणार नसल्यास).	२०५	
६.	एकूण (२०१ ते २०५)	२००	

विभाग - ३ निव्वळ निज निधी

**[ह्यात दिली जाणारी आकडेवारी, ह्या अहवालाच्या अगदी आधीच्या ताळेबंदानुसार
किंवा ह्या अहवालाच्या तारखेस असणाऱ्या ताळेबंदानुसार असावी.]**
[..... रोजी असलेला ताळेबंद]

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	रक्कम
१.	भांडवली निधी १) भरणा झालेले इक्विटी भांडवल	३११	
	२) मुक्त राखीव निधी*	३१२	
२.	बेरीज (३११ + ३१२) - अ	३१०	
३.	१) संचयित बैलन्स ऑफ लॉस २) डिफर्ड रेक्वेन्चु एक्सपैडिचरचा बैलन्स ३) इतर अमूर्त अॅसेट्स (कृपया तपशील द्यावा)	३२१ ३२२ ३२३	
४.	बेरीज (३२१ ते ३२३) - ब	३२०	
५.	निजनिधी = क = (३१० - ३२०) म्हणजे अ - ब	३३०	
६.	पुढील शेअर्सच्या गुंतवणुकीचे पुस्तक मूल्य १) कंपनीच्या दुर्घटना कंपन्या २) त्याच गटातील कंपन्या ३) इतर सर्व अर्बकीय वित्तीय कंपन्या (तपशील जोडपत्र मध्ये)	३४१ ३४२ ३४३	
७.	पुढील कंपन्यांच्या डिबेंचर्स व बॉंड्सचे पुस्तकमूल्य १) कंपनीच्या दुर्घटना कंपन्या २) त्याच गटातील कंपन्या (तपशील जोडपत्र मध्ये)	३४४ ३४५	
८.	येणे असलेली दिलेली कर्जे व अग्रिम राशी (आंतर कॉर्पोरेट ठेवी, हायर परचेस व लीज फायनान्स** ह्यासह) आणि ठेवलेल्या ठेवी १) कंपनीच्या दुर्घटना कंपन्यांना २) त्याच गटातील कंपन्यांना (तपशील जोडपत्र मध्ये)	३४६ ३४७	
९.	३४१ ते ३४७ ची एकूण बेरीज = ड	३४०	

१०.	३३० च्या १० % पेक्षा, ३४० ची अधिक असलेली रक्कम = इं	३५०	
११.	निव्वळ निज निधी (३३० - ३५०) म्हणजे एफ = (सी - इं)	३००	

टीपा: * विभाग ३ च्या बाब १ खाली असलेल्या “मुक्त राखीव निधी” मध्ये शेअर प्रिमियम खात्यामधील शिल्लक, भांडवल व डिबंचर विमोचन राखीव निधी आणि ताळेबंदात प्रसिद्ध केलेला किंवा दाखविलेला अन्य कोणतही, व अऱ्लोकेशन ऑफ प्रॉफिट्सद्वारे निर्माण झालेला (नफा तोटा लेखामधील क्रेडिट बॅलन्ससह) राखीव निधी समाविष्ट असेल. परंतु तो पुढीलप्रमाणे नसावा—

१) भविष्यातील जबाबदारी किंवा ऑसेट्सचा मूल्यहास किंवा अकार्यकारी ऑसेट्स/बॅड डेट्स ह्यांच्या पुनरप्रदानाच्या तरतुदीसाठी निर्माण केलेला राखीव निधी. किंवा-

२) त्या कंपनीच्या ऑसेट्सचे पुनर्मूल्यांकन करून निर्माण केलेला राखीव निधी.

** “हायर परचेस” जोखमींचा अर्थ, स्टॉक-ऑन-हायर वज अपरिपक्व वित्तीय आकार, “लीज फायनान्स” चा अर्थ, लीज वरील ऑसेट्सचे रिटन डाऊन मूल्य +/- लीज अंडजस्टमेंट अकाउंट.

विभाग - ४

मागील ३० सप्टेंबर आणि ३१ मार्च २० म्हणजे ह्या अहवालाच्या
तारखेस, ठेवीदारांबाबतच्या सिक्युरिटी संबंधीचा तपशील

डेसिग्नेटेड बँक शाखेचे नाव -----

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	हे निदेश जारी होण्यापूर्वी म्हणजे मे १५, १९८७ पूर्वी	हे निदेश जारी झाल्यानंतर, म्हणजे मे १५, १९८७ रोजी व पासून		
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
१	ठेवीची एकूण रक्कम (कृपया टीप १ पहा)	४००				
२	आरबीआय अधिनियम १९३४च्या कलम ४५ -आयवी अनुसार, मंजुरीप्राप्त सिक्युरिटीजमध्ये गुतवणुक	४१०				
३	ठेवीसाठी सिक्युरिटी (कोणताही आकार किंवा लिइन पासून मुक्त					
	अ) अनुसूचित वाणिज्य बँका व सार्वजनिक वित्तीय संस्थांमधील ठेवी आणि त्यांनी दिलेली ठेवीची प्रमाणपत्रे	४११				
	ब) केंद्र आणि/किंवा राज्य सरकारांच्या सिक्युरिटीज सरकारने हमी दिलेले बॉड्स व वरील २ मध्ये दिलेल्या सिक्युरिटीज सोडून अन्य सिक्युरिटीज मध्ये (वाजारभावाने) केलेल्या गुतवणुकी	४१२				
	क) पुढील बाबतीत, ए४+ किंवा त्याच्या सममूल्य दर्जाचे रोखे/बॉड्स/कमर्शियल पेपर्स ह्यामध्ये (वाजारभावाने केलेल्या गुतवणुकी					
	१) दुप्पम/त्याच गटातील कंपन्या सोडून अन्य कंपन्या	४१३				
	२) सरकारी कंपनी किंवा सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक किंवा सार्वजनिक वित्तीय	४१४				

	संस्था किंवा केंद्र किंवा राज्य सरकारने स्थापन केलेली कोणतीही संस्था					
	ड) पुढील वावटीतील युनिट्समध्ये (वाजारभावाने) केलेली गुंतवणुक					
	१) युनिट ट्रस्ट ऑफ इंडिया	४९५				
	२) सेबीने मंजुरी दिलेले इतर म्युच्युअल फंड (म्युच्युअल फंड - निहाय तपशीलासहा)	४९६				

टीपा:

ठेवीदारांना देय असलेले/जमा झालेले

- १) “ठेवींची एकूण रक्कम” म्हणजे, व्याज, बोनस, प्रिमियम किंवा अन्य लाभ ह्यासह ठेवींची रक्कम. ह्या विभागामधील बाब समोरील स्तंभ ५ व ७ खाली असलेल्या रकमांची बेरीज, विभाग १ च्या बाब २ शी जुळली पाहिजे.
- २) वरील बाब ३ (अ) व ३ (ब) समोरील गुंतवणुकी, अधिसूचना क्र. डीएफसी.५५/डीजी (ओ)-८७ दि. १५.५.१९८७ च्या परिच्छेद ६(अ) व (ब) मधील विहित केलेल्या किमान रकमेपेक्षा कमी असल्यास, त्याबाबतची कारणे त्या कंपनीने, त्या सोबत जोडलेल्या पत्रात स्पष्ट केली पाहिजेत.
- ३) वरील अधिसूचना परिच्छेद ६(३) २ च्या अटीनुसार, वरील सिक्युरिटीज ज्या सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकेत ठेवल्या गेल्या आहेत त्या बँकेचे नाव निर्देशित केले जावे. सिक्युरिटीज अशा कोणत्याही बँकेत ठेवलेल्या नसल्यास त्याबाबतची कारणे सोबतच्या पत्रात स्पष्ट करावीत.
- ४) वरील बाब २ व ३ मध्ये दिलेल्या सिक्युरिटीज/स्थिर ठेवी ह्याबाबतच्या तपशील, त्यांचे पुस्तकी मूल्य व बाजारमूल्य ह्यासह एका जोडपत्र क्र....) घावा.

विभाग - ५ गुंतवणुकींचे पुस्तकी मूल्य दर्शविणारे विवरणपत्र (विभाग ३ च्या बाब ६ व ७ सोडून अन्य)

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	रक्कम
१.	कंपन्यांच्या शेअर्समध्ये आणि त्यांनी दिलेल्या डिबैर्चस/बॉड्समध्ये केलेली गुंतवणुक आणि कंपनीच्या संचालकांचे ज्यात वरेचसे हितसंबंध आहेत अशा संस्था व मालकी कंपन्यांच्या भाडवलातील भाग (कृपया टीप १ पहा) (तपशील जोडपत्र मध्ये)	५९९	
२.	इतर कंपन्यांचे शेअर्स, डिबैर्चस/बॉड्स व कमर्शियल पेपर्स	५९२	
३.	इतर गुंतवणुकी: १) बँकामधील स्थिर ठेवी/बँकांनी दिलेली ठेव प्रमाणपत्रे (विभाग ४ मध्ये निर्देशित केलेली सोडून इतर) २) बँकामधील डिपॉजिट खात्यामधील शिल्लक	५९३ ५९४	
	३) इतर (कृपया पुस्तकीमूल्य व बाजारमूल्य दर्शविणारी यादी जोडावी)	५९५	
४.	बेरीज (५९३ ते ५९५)	५२०	
५.	एकूण बेरीज (५९९ + ५९२ + ५२०)	५००	

टीपा:

- १) “बराचसा हितसंबंधा” म्हणजे, जिच्या बाबतीत भरणा झालेली रक्क, त्या कंपनीच्या भरणा भांडवलाच्या किंवा भागीदारी कंपनीच्या सर्व भागीदारांनी दिलेल्या भांडवलापेक्षा दहा टक्क्यांपेक्षा अधिक आहे, अशा प्रकारे, एखाद्या व्यक्तीचा किंवा त्याच्या/तिच्या पत्नी/पतीचा किंवा अल्पवयीन मुलाचा लाभार्थी हितसंबंध असणे.
- २) गुंतवणुक खात्यात असलेले किंवा स्टॉक इन ट्रेडमधील शेअर्स, डिबेंचर्स व कमर्शियल पेपर्स ह्यांचा तपशील ह्या भागात द्यावा.
- ३) कंपन्यांमधील स्थिर ठेवी ह्या भागात समाविष्ट करू नयेत, तर त्या भाग ३ व ६ मध्ये दर्शविल्या जाव्यात.

विभाग - ६

आउटस्टॅंडिंग कर्ज-जोखमी म्हणजे, कर्जे व अग्रिम राशी, हायर-परचेस व इक्विपमेंट लीजिंग, बिल्स डिस्काउंटिंग, आंतर-कॉर्पोरेट ठेवी (विभाग ३ च्या बाब ८ मध्ये निर्देशिलेल्या सोडून) दर्शविणारे विवरणपत्र.

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	रक्कम
१.	कंपनीच्या संचालकांचे वरेचसे हितसंबंध असलेल्या कंपन्या, संस्था व मालकी कंपन्या (विभाग ५ ची टीप १ पहा) (तपशील जोडपत्रमध्ये)	६०१	
२.	इतरः		
	१) त्याच गटात नसलेल्या कंपन्या	६११	
	२) संचालक	६१२	
	३) शेअर होल्डर्स	६१३	
	४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी व कर्मचारी	६१४	
	५) खरेदी, विक्री करणारे तसेच इतर एजेंट्स	६१५	
	६) ठेवीदार	६१६	
	७) इतर	६१७	
३.	बेरीज (६११ ते ६१७)	६२०	
४.	एकूण बेरीज (६०१ + ६२०)	६००	

टीप:

फुटकळ कर्जदार, अग्रिम भरलेला कर व कर्ज व अग्रिम राशीच्या स्वरूपात नसलेल्या इतर बाबी ह्या विवरणपत्रात दाखविल्या जाऊ नयेत.

विभाग - ७
३१ मार्च २० रोजी संपलेल्या वर्षासाठी व्यवहाराची आकडेवारी/माहिती

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	रक्कम
१.	१) वाटप (निधी आधारित कार्यकृती): इक्विपमेंट लीजिंग: अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स ब) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप (डिसबर्समेंट)	७०१	
		७०२	
२.	हायर परचेस अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स ब) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७०३	
		७०४	
३.	कर्ज अ) कॉर्पोरेट्स शेअर्स विरुद्ध दिलेली कर्ज १) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स २) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप ब) शेअर्स विरुद्ध व्यक्तीना दिलेली कर्ज ३) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७०५	
		७०६	
		७०७	
	२) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७०८	
	क) ब्रोकर्सना शेअर्स विरुद्ध कर्ज		
	१) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७०९	
	२) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७१०	
	ड) इनशियल पब्लिक ऑफरिंग् (आयपीओ) नी वित्तसहाय्य करण्यासाठी कर्ज		
	१) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७११	
	२) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७१२	
	ई) आंतर कॉर्पोरेट कर्ज/ठेवी		
	१) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७१३	
	२) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७१४	
	फ) इतर	७१५	
४.	खरेदी केलेली/डिस्काउंट केलेली विले		
	अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७१६	
	ब) ह्या वर्षात केलेले एकूण वाटप	७१७	
५.	वरील ४ षैक्षी रिडिस्काउंट केलेली विले		
	अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅडिंग बॉलन्स	७१८	
	ब) वर्षभरातील एकूण आकारमान	७१९	
६.	२) शेअर्स/सिक्युरिटीजमधील (एसएलआर सोझन कोट केलेल्या) व्यापार शेअर्स/डिबैंचर्स/कमर्शियल पेपर्सची खरेदी/विक्री		
	अ) खरेदी	७२०	
	ब) विक्री	७२१	
७.	३) शुल्क आधारित कार्यकृती कॅपिटल मार्केट ऑपरेशन्ससाठी दिलेल्या हमी		

	अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅंडिंग बैलन्स	७२२	
	ब) वर्षभरातील एकूण आकारमान	७२३	
८.	इतर कामांसाठी दिलेल्या हमी		
	अ) ह्या अहवालाच्या तारखेस असलेले आउटस्टॅंडिंग बैलन्स	७२४	
	ब) वर्षभरातील एकूण आकारमान	७२५	
९.	वर्षभरात एकत्रित केलेले (सिडिकेटेड) हायर परचेस	७२६	
१०.	वर्षभरात सिडिकेटेड केलेली कर्ज/आयसीडीज	७२७	
११.	वर्षभरात सिडिकेटेड केलेली बिले	७२८	
१२.	अंडर रायडिंग अ) अंडरराईट केलेली एकूण रक्कम ब) हस्तांतरण (डिव्हॉल्व) केलेली रक्कम	७२९	
	क) आउटस्टॅंडिंग (शिल्लक) जबाबदाऱ्या	७३०	
		७३१	

विभाग - ८

थकित (ओळखरड्यु) वाबीची स्थिती

बाब क्र.	तपशील	आयटम कोड	रक्कम
१	१२ महिन्यांपेक्षा अधिक ओळखरड्यु लोज	८०१	
२	१२ महिन्यांपर्यंत अधिक ओळखरड्यु लोज	८०२	
३	१२ महिन्यांपेक्षा अधिक हायर - परचेस ओळखरड्युज	८०३	
४	१२ महिन्यांपर्यंत ओळखरड्यु हायर - परचेस	८०४	
५	६ महिन्यांपेक्षा अधिक कालाचे ओळखरड्युज	८०५	
६	६ महिन्यांपर्यंत असलेले ओळखरड्युज	८०६	
७	बेरीज (८०१ ते ८०६)	८९०	

विभाग - ९

निवडक आय व खर्चाच्या पॅरामीटर्सचा तपशील (कृपया खाली दिलेल्या सूचना पहा)

			रक्कम
१.	निधी आधारित उत्पन्ना: असल्यास एकूण (ग्रॉस उत्पन्न)		९०१
२.	वजा असल्यास: लीजवर असलेल्या ऑसेट्सवरील मूल्यहास +/- लोज इक्वलायझेशन		९०२
३.	निव्वळ लोज उत्पन्ना (९०१ - ९०२)		९०३
४.	हायर-परचेसचे उत्पन्न (असल्यास)		९०४
५.	बिले डिस्काउंटिंगचे उत्पन्न		९०५
६.	गुतवणुकीपासून उत्पन्न अ) स्थिर ठेवी/ठेवीची प्रमाणपत्रे ह्यापासून ब) सरकारी/मजुरीप्राप्त सिक्युरिटीजपासून क) इतर गुतवणुकीवरील डिल्डब्ल्ड/व्याज ड) शेअस/डिबैचर्स/कमर्शियल पैपर्स ह्यांच्या विक्रीतून झालेला नफा/तोटा (+/-)		९०६
७.	व्याजापासून उत्पन्न अ) आंतर कॉर्पोरेट कर्ज/ठेवी ब) इतर कर्ज व अग्रिम राशी		९१०
	क) हस्तपत्रके, अजांचा फार्म ह्यांच्या खर्चासाठी आणि ठेवीदारांचे खाते चालविष्यासाठी नवीन ठेवीदार/वर्गणीदाराकडून एकदाच मिळालेले शुल्क ड) बिल डिस्काउंटिंगचे उत्पन्न रिडिस्काउंटिंग चार्जसचे निव्वळ मूल्य)		९११
८.	इतर निधी आधारित उत्पन्न (कृपया तपशील घ्यावा)		९१२
९.	एकूण निधी आधारित उत्पन्न (९०३ ते ९१४)		९१३
१०.	शुल्क आधारित उत्पन्न मर्डट बैंकिंग कार्यकृतीपासून उत्पन्न		९१४
११.	अंडररायटिंग कमिशन		९१५
१२.	बिले, कर्ज, आयसीडीज, लोज व हायर-परचेसच्या सिंडिकेशनपासून उत्पन्न		९१६
१३.	संकरीण उत्पन्न		९१७
१४.	एकूण शुल्क आधारित उत्पन्न (९२१ ते ९२४)		९१८
१५.	एकूण उत्पन्न (९२० + ९३०)		९१९
१६.	व्याज व वित देण्याबाबतचे इतर खर्च स्थिर ठेवीवर दिलेले व्याज		९२०
१७.	आयसीडीजवर दिलेले व्याज		९२१
१८.	ब्रोकरेज/एंजंटचे कमिशन		९२२
१९.	ब्रोकर्स/एंजंट ह्यांनी त्यांच्या खर्चाची भरपाई		९२३
२०.	वित्तसहाय्यासंबंधी इतर खर्च		९२४
२१.	बिलांचे रिडिस्काउंटिंग करण्याचे आकार		९२५
२२.	एकूण अर्थसहाय्याचा खर्च (९४१ ते ९४६)		९२६
२३.	कार्यकारी खर्च कर्मचाऱ्यांचा खर्च		९२७

२४.	इतर प्रशासकीय खर्च	९५२	
२५.	एकूण कार्यकारी खर्च (९५१ + ९५२)	९५५	
२६.	स्वतःच्या मालमत्तेवरील मूल्यन्यास (घसारा)	९५६	
२७.	अमूर्त अंसेट्सच्या फैटीवी तरतुद	९५७	
२८.	गुतवणुकीच्या मूल्यात घट झाल्यास तरतुद	९५८	
२९.	अकार्यकारी अंसेट्सबाबत तरतुद	९५९	
३०.	असल्यास इतर तरतुदी	९६०	
३१.	एकूण खर्च (९५० + ९५५ + ९५६ ते ९६०)	९७०	
३२.	करपूर्व नफा (९४० - ९७०)	९८०	
३३.	कर	९९०	
३४.	करानंतरचा नफा (९८० - ९९०)	९००	

सूचना:

- १) ह्या विभागातील तपशील संपूर्ण आर्थिक वर्षासाठी असावा. ३१ मार्चच्या आधी कंपनीला लेखापुस्तक बंद करण्याची तारीख व काल निर्देशित केला जावा.
- २) “ग्रीस लीज इनकम” मध्ये पुढील गोष्टी समाविष्ट आहेत लीज रेंटल्स (नेट ऑफ रिबेट), लीज मॅनेजमेंट फीज, लीज सेवा आकार, अप-फ्रंट फीज, लीज केलेल्या एंसेट्सची विक्रीवरील नफा आणि लीज व्यवहारासंबंधीत विलंबाने केलेल्या प्रदानांवरील आकार (ह्यात, प्रत्यक्ष केलेल्या/अंतिम केलेल्या लीज कराराबाबत, अंसेट्स खरेदीसंबंधाने केलेल्या अग्रिम प्रदानावरील व्याज/भरपाई आकारही समाविष्ट आहेत.
- ३) “लीज इक्वलायझेशन अकाउंट” चा अर्थ, आयसीएआयने दिलेल्या, गायडन्स नोट ऑन अकाउंटिंग फॉर लीज (रिव्हाइज्ड) मध्ये दिलेल्या अर्थाप्रमाणेच असेल.
- ४) “हायर - परचेस इनकम” मध्ये पुढील गोष्टी येतात- फायनान्स चार्जेस (नेट ऑफ रिबेट), हायर सर्विस चार्जेस, विलंबित प्रदान आकार, अप-फ्रंट फीज आणि हायर-परचेस व्यवहारांशी संबंधित इतर उत्पन्न (ह्यात ओळख असलेल्या (आयडेटीफाईड) ह्यायरसर्साठी, हायर-परचेस अंसेट्स मिळविण्यासाठी केलेल्या अग्रिम प्रदानावर मिळालेले व्याजही समाविष्ट आहे.

प्रमाणपत्र

- १) प्रमाणित करण्यात येते की, अवशिष्ट अबॅकीय कंपन्या (रिझर्व बॅंक) निदेश, १९८७ (वेळोवेळी सुधारित केलेल्या) मधील निदेशांचे अनुपालन करण्यात आले आहे.
- २) ह्याशिवाय प्रमाणित करण्यात येते की, ह्या अहवालात सादर केलेल्या तपशील/माहितीची शहानिशा करण्यात आली असून ती सर्व बाबतीत सत्य व पूर्ण असल्याचे आढळून आले आहे.

दिनांक.....

स्थळ.....

व्यवस्थापक/व्यवस्थापकीय
संचालक/प्राधिकृत अधिकाऱ्याची सही

ऑडिटरचा अहवाल

..... कंपनी लि. ह्यांनी ठेवलेली लेखापुस्तके व इतर अभिलेख ह्यांची, ह्या अहवालात दिलेल्या माहितीच्या संदर्भात आम्ही तपासणी केली असून, आम्हाला दिलेली माहिती व स्पष्टीकरणे आणि आम्ही तपासलेले अभिलेख ह्यानुसार, ह्या अहवालात देण्यात आलेली माहिती खरी आहे.

दिनांक.....

स्थळ.....

सही.

चार्टर्ड अकाउंटण्ट्सचे नाव

ह्या अहवालासोबतची जोडपत्रे-

(१) ह्या अहवालासोबत पुढील कागदपत्रे, ती आधीच सादर केली नसल्यास पाठविली जावीत. ह्या जोडलेल्या कागदपत्रांसाठी, त्यांच्या समेशिल कंसात खूण करावी. आणि इतर बाबतीत ती सादर केल्याची तारीख द्यावी.

१) ह्या अहवालाच्या अगदी जवळच्या तरखेस असलेल्या तपासणी केलेल्या ताळेबंदाची व नफा तोटा लेखाची प्रत.

२) नमुना सहीचे कार्ड.

३) अधिसूचना क्र. डीएफसी. ५५/डीजी (ओ)-८७ दि. १५ मे १९८७च्या परिच्छेद ८ मध्ये संदर्भित अर्जाच्या फॉर्मची प्रत.

(२) ह्या अहवालासोबत, मुख्य अधिकारी, आणि संचालक ह्यांची नावे व पत्ते ह्यांची यादी सोबत जोडलेल्या फॉर्ममध्ये पाठवली जावी.

विभाग - १०

..... लि. ह्यांचे मुख्य अधिकारी व संचालक ह्यांची यादी

१) मुख्य अधिकारी

अनुक्रमांक	नाव	पदनाम	पत्ता व टेलिफोन नंबर	एखाद्या कंपनी/कंपन्यामध्ये संचालक असल्यास त्या कंपनीचे/कंपन्यांची नाव/नावे

२) संचालक

अनुक्रमांक	नाव	पत्ता	संचालक त्याची/तिचा पत्ती/पती व अल्पवयीन मुले ह्यांनी धारण केलेल्या त्या कंपनीच्या इक्विटी शेअर्सचे %	तो/ती संचालक असलेल्या इतर कंपन्याची नावे

स्थळ:

..... व्यवस्थापक/व्यवस्थापकीय संचालक/

प्राधिकृत अधिकाऱ्याची सही

नाव.....

पदनाम.....

तारीख: